

Jaana Syrjänen

TARKOITUKSENMUKAISET TULLAUSKÄYTÄNNÖT

Tullausprosessin kehittäminen - Case Scanfil EMS Oy Sievi

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Liiketalouden koulutusohjelma
Toukokuu 2017**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Toukokuu 2017	Tekijä/tekijät Jaana Syrjänen
Koulutusohjelma Liiketalous		
Työn nimi TARKOITUKSEN MUKAISET TULLAUSKÄYTÄNNÖT Tullausprosessin kehittäminen – Case Scanfil EMS Oy Sievi		
Työn ohjaaja Marja-Liisa Kaakko	Sivumäärä 58 + 5	
Työelämäohjaaja Arto Tuomaala		
<p>Opinnäytetyön aihe, tarkoituksenmukaiset tullauskäytännöt, koettiin tarpeelliseksi ja ajankohtaiseksi, koska tullilaki uudistui vuonna 2016. Tavoitteena oli saada käsitys toimeksiantajayrityksen tämän hetkisistä tullauskäytännöistä ja sitä kautta pyrkiä kehittämään niitä. Samalla tehtiin yhteenveto tullauksiin liittyvistä kuluista ja etsittiin säästökohteita. Toimeksiantajan kanssa sovittiin kaikki numeerinen tieto pidettäväksi salaisena.</p> <p>Opinnäytetyön tietoperustassa käsiteltiin kansainvälistä kauppaa EU:n sisällä sekä niin sanottua ulkokauppaa eli EU:n ja EU:n ulkopuolisten maiden välistä kauppaa. Tietoperustassa keskityttiin erityisesti ulkokauppaan, siihen liittyvään lainsäädäntöön, tuontiin ja vientiin, tullimenettelyihin, tullimaksuihin, etuuskohteluihin sekä tullinimikkeisiin. Lisäksi perehdyttiin huolintaan ja toimitusehtoihin.</p> <p>Opinnäytetyön empiirinen osuus tehtiin case-tutkimuksena. Tutkimuksessa selvisi, että toimeksiantajan tullaustoimet oli suurelta osin annettu huolitsijoiden vastuulle. Keskeisin asia, mikä hoidettiin toimeksiantajayrityksessä, oli tullinimikkeen valinta. Opinnäytetyön kehittämisosuus keskittyikin tullinimikkeen valinnan helpottamiseen. Tullauksista aiheutuvat kulut osoittautuivat vähäisiksi, joten mahdolliset säästökohteet vain todettiin, mutta toimenpiteitä ei tässä vaiheessa tehty.</p>		

Asiasanat case-tutkimus, kansainvälinen kauppa, kehittäminen, kustannukset, tullaus, tullinimike, tuonti, ulkokauppa, vienti,

ABSTRACT

CENTRIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES Ylivieska	Date May 2017	Author Jaana Syrjänen
Degree programme Business management		
Name of thesis APPROPRIATE CUSTOMS CLEARANCE PRACTICES Development of the customs clearance process – Case Scanfil EMS Oy Sievi		
Instructor Marja-Liisa Kaakko	Pages 58 + 5	
Supervisor Arto Tuomaala		
<p>The subject of the thesis, appropriate customs clearance practices, was seen as important and as a current issue because the Customs Act was renewed on year 2016. The aim was to get an idea of the current customs clearance practices of the company that commissioned the thesis and in such way strive to develop them. At the same time a summary of customs charges was made and saving targets were sought for. It was agreed with the company that all the numerical information will be kept confidential.</p> <p>In the theoretical part of the thesis, international trade within the EU and the so called foreign trade between the EU and non-EU countries was handled. In the theoretical part, special focus was put on foreign trade and the legislation related in it, to the import and export, to the customs procedures, customs duties, preferential treatments as well as customs titles. In addition, forwarding and delivery terms were learned.</p> <p>The empirical part of the thesis was made as a case study. In the study, the customs operations of the company were clarified and it was found out that they were largely given to forwarders responsibility. The most important thing that was handled in the company was the selection of the customs title. The development part of the thesis was mainly focused to facilitate the customs title selection. The costs for customs clearance were so small that the potential savings were only noted, but no measures were taken at this point.</p>		
Key words Case study, costs, customs clearance, customs title, development, export, foreign trade, import, international trade,		

LYHENTEET

AREX	Tullin sähköinen palvelu.
CN-nimikkeistö	Euroopan yhteisön yhdistetty nimikkeistö.
EAD	Export Accompanying Document, viennin saateasiakirja, joka kulkee tavararan mukana poistumispaikalle.
EDI	Electronic Data Interchange, sähköisen tiedonsiirron tapa, organisaatioiden välinen tiedonsiirto.
EDI-ilmoittaja	Tullin rekisteröity luottoasiakas, jolla on lupa tullii-ilmoitusten lähettämiseen EDI-sanomina.
EUR. 1	Tavaratodistus, jolla osoitetaan tavararan alkuperä.
Form A	Alkuperätodistus.
HS-nimikkeistö	Kansainvälinen kauppatavaroiden kuvaus- ja koodausjärjestelmä. CN- ja Taric-nimikkeistön pohja.
Incoterms	Toimituslausekkeet.
MRN-viite	Movement Reference number, tunnus, jonka Tullin järjestelmä antaa, kun se hyväksyy tietyt tullii-ilmoitukset vastaanotetuiksi.
SAD	Single Administrative Document, hallinnollinen yhtenäisasiakirja, joka toimii tullii-ilmoituksena.
Sisäkauppa	EU-maiden välinen kaupankäynti.
T2L/T2LF	Asiakirja, jolla osoitetaan tavaroiden yhteisöasema.
TARIC-nimikkeistö	10-numeroinen EU:n yhtenäistetty nimikkeistö.
TARIFFI	Vahvistettu ja yleensä virallinen maksu- tai hintaluettelo. Viittaa muun muassa kuljetuksiin tai tulleihin (tullitariffi).
TYVI-palvelu	Tietovirrat yrityksiltä viranomaisille. TYVI-palvelun avulla asiakas voi lähettää tietoja eri viranomaisille yhden keskitetyn web-palvelun kautta.
Ulkokauppa	Kaupankäyntiä EU:n ja EU:n ulkopuolisten maiden välillä.
Ulkomaankauppa	Kansainvälinen kaupankäynti kokonaisuutena. Pitää sisällään niin sisä-, kuin ulkokaupan.
UNDG	YK:n vaarallisten aineiden koodi.

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY
SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 KANSAINVÄLISTYNYT KAUPANKÄYNTI	4
2.1 Yhteisö- eli sisäkauppa	4
2.1.1 Tavaroiden yhteisöasema	4
2.1.2 Verot ja maksut yhteisökaupassa	5
2.1.3 Tilastointi eli Intrastat	5
2.2 Ulkokauppa.....	6
2.2.1 Tuonti lyhyesti.....	6
2.2.2 Vienti lyhyesti.....	7
2.3 Ulkomaankaupan toimituslausekkeet	8
2.4 Huolinta	10
3 TULLAUS	12
3.1 Lainsäädäntö	12
3.2 Tullin asiakkuudet	13
3.2.1 Pien- ja avainasiakkuus	13
3.2.2 Tulli + -asiakkuus	14
3.2.3 AEO-toimija	14
3.3 Tuontiin liittyvä tullaus	16
3.3.1 Tulli-ilmoitus	16
3.3.2 Tuontiin liittyvät tullimenettelyt	17
3.3.3 Tullausarvo, verot ja maksut	19
3.3.4 Tuonnin etuuskohtelut	20
3.4 Vientiin liittyvä tullaus	21
3.4.1 Vienti-ilmoitus	21
3.4.2 Vientimenettelyt	22
3.4.3 Viennin etuuskohtelut	24
3.5 Tavarankulun tullinimike	26
3.6 Yleinen alkuperä	28
3.7 Palautuva tavara	29
4 CASE SCANFIL EMS OY SIEVI - EMPIIRINEN TUTKIMUS.....	30
4.1 Scanfil EMS Oy:n esittely	30
4.2 Scanfil EMS Oy Sievi	31
4.3 Nykytilan kuvaus	32
4.3.1 Scanfil EMS Oy Sievin tehtaankulun tuonti ja vienti	32
4.3.2 Scanfilin tämänhetkiset tullauskäytännöt	33
4.3.3 Huolinnan osuus.....	36
4.3.4 Kustannukset	37
5 KEHITTÄMISEHDOTUKSET	39
5.1 Yleistä tullinimikkeen valinnasta.....	39
5.1.1 Käytännön hakutyö	40
5.1.2 Tullinimikkeen valinta viennin yhteydessä.....	44

5.1.3 Yhteenvedo tullinimikkeen valinnasta	46
5.2 Säästömahdollisuudet	47
6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	50
6.1 Tavoitteiden saavuttaminen ja jatkotutkimuskohteet	50
6.2 Tutkimuksen arviointi	51
6.3 Oman työskentelyn pohdinta	52
LÄHTEET	54
LIITTEET	
KUVIOT	
KUVIO 1. Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys.....	2
KUVIO 2. Huolinnan osatekijät.....	11
KUVIO 3. Tuonnin vaiheet	17
KUVIO 4. Prosessikartta tullinimikkeen valintaan	47
KUVAT	
KUVA 1. Sievin tehtaalla valmistettuja pelikoneita Veikkaukselle	31
KUVA 2. Näkymää aakkosellisesta hakemistosta hakusanalla kaapeli	40
KUVA 3. Näkymä CN2017 itseselittävien tekstien hakumahdollisuuksista	41
KUVA 4. Näkymä ryhmätiedostosta hakusanalla kaapeli	42
KUVA 5. Näkymä Euroopan Komission TARIC-kyselystä	42
KUVA 6. Näkymä Euroopan Komission TARIC-kyselystä selauksen painamisen jälkeen	43
KUVA 7. Näkymä tullausarvosta	44
KUVA 8. Näkymä määrämaan kuluista tullinimikkeelle 8431310001	45
KUVA 9. Näkymä TARIC-kyselyn tuloksesta nimikkeelle 8431310000	45
TAULUKOT	
TAULUKKO 1. Ostajan ja myyjän velvollisuuksien jakaantuminen	8
TAULUKKO 2. Nimikkeistöjärjestelmien käyttö	27
TAULUKKO 3. Esimerkki nimikkeestä	27

1 JOHDANTO

Tullauskäytännöt ovat monimutkainen prosessi ja usein yritykset antavat tullaukseen liittyvät toimet huolitsijan tehtäväksi. Viime kädessä yritys on kuitenkin itse vastuussa tullaukseen liittyvien tietojen, esimerkiksi tullinimikkeen oikeellisuudesta. Tullikustannukset voivat olla suuria, mutta hyvällä suunnittelulla niihin on mahdollista saada merkittäviä säästöjä. Tullaukseen liittyvät asiat ovat myös ajan-kohtaisia, koska tullilaki muuttui 1.5.2016 ja uutta tullilakia on siitä lähtien otettu käyttöön vaiheittain. Esimerkiksi vuoden 2017 alussa tapahtui merkittävä muutos HS-nimikkeistössä. Tämän lisäksi kansainvälinen kauppa on kokemassa muutoksia. Brexitin myötä Iso-Britanniasta tuleekin niin sanottu kolmas maa Euroopan Unionin näkökulmasta. On myös mahdotonta ennustaa, millaisia vaikutuksia Yhdysvaltojen uudella presidentillä, Donald Trumpilla, on Euroopan Unionin ja Yhdysvaltojen väliseen kaupankäyntiin.

Tämän opinnäytetyön toimeksiantaja on työnantajani Scanfil EMS Oy, joka on kansainvälinen elektronikkateollisuuden sopimusvalmistaja ja järjestelmätoimittaja. Scanfilin pääkonttori ja yksi tehdas sijaitsevat Suomessa, Sievissä. Lisäksi sillä on tehtaita Virossa, Ruotsissa, Puolassa, Saksassa, Kiinassa ja Yhdysvalloissa. Se harjoittaa kauppaa niin EU:n sisällä, kuin EU:n ulkopuolellekin.

Opinnäytetyön tarkoituksena on perehtyä toimeksiantajan tullauskäytäntöihin ja löytää sieltä mahdolliset ongelmakohdat ja säästömahdollisuudet. Kyseessä on **kehittämistehtävä**, joka toteutetaan kvalitatiivisin menetelmin case-tutkimuksena. **Tavoitteena on tuottaa toimeksiantajalle toimintamalli, joka sisältää esimerkiksi oppaan tullauskäytännöistä tai prosessikartan, jonka avulla on mahdollista löytää muun muassa hyväksyttävä 0-tariffikoodi nopeimmin ja varmimmin. Tavoitteena on myös selvittää, onko tullikustannuksiin mahdollista tai edes tarvetta saada säästöjä.** Jotta tavoitteisiin voidaan päästä, on ensin selvitettävä toimeksiantajan tullauskäytäntöjen ja niistä aiheutuvien kustannusten nykytila.

Opinnäytetyö koostuu teoreettisesta osuudesta, empiirisestä tutkimuksesta ja kehitysehdotuksesta. Teoreettisessa osuudessa paneudutaan tullauskäytäntöihin yleisellä tasolla niiltä osin, kuin se toimeksiantajan näkökulmasta on tarpeellista. Tutkimus toteutettiin case-tutkimuksena. Case-tutkimukselle tyypilliseen tapaan, tietoa kerättiin useilla eri tavoilla: haastatteluilla, havainnoimalla ja dokumentteihin tutustumalla.

Tullin näkökulmasta kansainvälinen kauppa on jaettavissa sisä- ja ulkokauppaan. Kuviossa 1 käy ilmi, miten ne eroavat käsitteiden ja toimintojen puolesta toisistaan sekä niitä yhdistävät tekijät. Samalla kuvio 1 on tämän opinnäytetyön teoreettinen viitekehys.

KUVIO 1. Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys

Luvussa yksi eli johdannossa on lyhyesti esitelty opinnäytetyön taustat, tavoitteet, rajaukset sekä tutkimusmenetelmä. Luvussa kaksi tarkastellaan kansainvälistä kauppaa yleisellä tasolla. Siinä käydään läpi kuvion 1 sisäkaupan käsitteet tarkemmin. Ulkokauppaan viitataan vain yleisesti. Lisäksi luvussa kaksi käsitellään sisä- ja ulkokauppaa yhdistävistä tekijöistä huolinta ja toimituslausekkeet. Luvussa kolme perehdytään kuvion 1 ulkokauppaan ja siihen liittyviin käsitteisiin. Siinä paneudutaan tullaukseen ja siihen liittyviin toimiin syvällisemmin. Luvussa kolme tuodaan esille muun muassa tullaukseen liittyvä lainsäädäntö ja tullimenetelmät. Neljäs luku käsittelee empiiristä tutkimusta. Siinä esitellään toimeksiantaja ja saadaan kokonaiskuva toimeksiantajan tullauskäytäntöjen nykytilasta. Luku viisi sisältää empiirisen tutkimuksen tulosten perusteella tehdyt toimenpiteet. Luvussa kuusi ovat johtopäätökset ja pohdintaa opinnäytetyön tekemisestä.

Tämän opinnäytetyön lähteinä on käytetty lähinnä tullin internet-sivuja vuodelta 2016 ja tietosisältö perustuu vuonna 2016 tarjolla olleeseen tietoon. Tullin nettisivut uudistettiin vuoden 2017 alussa lähes kokonaan, joten tässä opinnäytetyössä käytetyt nettilinkit, eivät kaikilta osin ole enää löydettävissä. Aiheesta on olemassa myös jonkin verran kirjallisuutta, mutta koska tullilaki muuttui opinnäytetyötä kirjoitettaessa, oli kirjallisuus jo osittain vanhentunutta. Erilaisia lähdekirjoja on käytetty vain niiltä osin, kuin niissä oleva tieto on ollut ajantasaista. Samexin järjestämät koulutukset ja niistä saatu koulutusmateriaali olivat hyvää ja ajankohtaista lähdemateriaalia.

2 KANSAINVÄLISTYNYT KAUPANKÄYNTI

Kansainvälistyminen ja ulkomaankauppa ovat keinoja, joilla yritys voi vahvistaa asemaansa kilpailutilanteessa (Fintra 2006, 9). Ulkomaankaupalla on myös kansantaloudellista merkitystä. Ulkomaankauppa tarkoittaa kansainvälistä kauppaa kokonaisuutena ja pitää sisällään niin sisä- kuin ulkokaupankin. Jotta ulkomaankauppa sujuisi hyvin, on tärkeää, että yrityksissä on tietoa ja taitoa hoitaa siihen liittyvät menettelyt oikein.

2.1 Yhteisö- eli sisäkauppa

Yhteisö- eli sisäkaupalla tarkoitetaan EU-maiden välistä kaupankäyntiä ja tavaroiden liikkumista EU-maiden välillä. Kaikki EU-maat kuuluvat tulliliittoon, joka säätelee sisäkauppaa niin yhteisöhankintojen (tavarankäynnin hankinta toisesta EU-valtiosta), kuin yhteisömyyntienkin (tavarankäynnin myynti yhdestä EU-valtiosta toiseen) osalta. EU-maiden keskinäisessä kaupassa on tullimaksut poistettu, eikä alkuperäissääntöjä sovelleta. Tavaroita ei tulliselvitetä, mutta niiden yhteisöasema on kyettävä osoittamaan. Pääsääntöisesti EU:n jäsenvaltioiden välillä ei saa myöskään olla hankinnan tai myynnin määrällisiä rajoituksia. EU:n ulkopuolisiin maihin jäsenvaltiot soveltavat yhteistä tullitariffia ja yhtenäistä kauppapolitiikkaa. (Hörkkö, Koskinen, Laitinen, Mattsson, Ollikainen, Reinikainen & Werdermann 2010, 78.)

2.1.1 Tavaroiden yhteisöasema

Pääsääntönä on, että EU:n alueella vapaassa liikkeessä oleva tavara on yhteisötavaraa, eikä sen tullioikeudellista asemaa tarvitse esittää, ellei tavara siirry jäsenmaasta toiseen EU:n ulkopuolisen maan kautta. Tullioikeudellinen yhteisöasema on tavaroilla, jotka on 1) tuotettu kokonaan yhteisön tullialueella, eivätkä ne sisällä yhteisön tullialueen ulkopuolisista maista tai ulkopuolisilta alueilta tuotuja tavaroita, 2) tuotu yhteisön tullialueen ulkopuolelta ja luovutettu vapaaseen liikkeeseen tai 3) tuotettu yhteisön tullialueella joko vain kohdassa 2 tai kohdissa 1 ja 2 tarkoitetuista tavaroista. (Hörkkö ym. 2010, 78-79.)

Tavaran yhteisöasema todistetaan T2L- tai T2LF-asiakirjoilla. Näitä asiakirjoja ovat esimerkiksi SAD-lomakkeet, kauppalaskut tai muut hallinnolliset asiakirjat, kuten rahtikirjat. Lentolähetyksissä yhteisöasema ilmoitetaan rahtikirjassa koodimerkinnällä C. Yhteisötuotteissa tai niiden asiapapereissa ei mainita alkuperämaata, eikä EU-maiden välisessä kaupassa tarvita alkuperätodistuksia. (Hörkkö ym. 2010, 78-79.)

2.1.2 Verot ja maksut yhteisökaupassa

Sekä yhteisömyynti, että yhteisöhankinta ovat arvonlisäverotonta toimintaa, kun kaupan molemmat osapuolet ovat alv-rekisteröityjä yrityksiä. Tällaisissa tapauksissa veron maksaa ostaja oman maansa alv-kannan mukaisesti. Ostajan tulee saada myyjältä veroton kauppalasku, jossa näkyy ostajan alv-tunnus. Kauppalaskun loppusummasta ostaja laskee itse arvonlisäveron. Maksamansa arvonlisäveron ostaja merkitsee kirjanpitoon vähennettäväksi ostoveroksi. Jos ostaja ei ole arvonlisävelvollinen tai alv-tunnus ei ole tiedossa, myyjä laskuttaa kauppahinnan verollisena myyntimaan verokannan mukaan. Jos yritys aikoo harjoittaa yhteisökauppaa, sen kannattaa hakeutua verovelvolliseksi. (Hörkkö ym. 2010, 88-89.) Yhteisökauppaa harjoittavien yritysten alv-tunnuksen voimassaolon voi tarkistaa Komission internet-sivuilta osoitteessa: http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/ (Verohallinto 2011).

Pääsääntöisesti arvonlisävero lasketaan tavaran arvosta. Jos myyjä laskuttaa ostajalta myös toimituskulut, lisätään ne tavaran arvoon. Valmisteveron alaisista tuotteista maksetaan valmistevero. Silloin veron perusteesta vähennetään kuitenkin tavaran lähtömaassa maksettu valmistevero, joka on palautettu tavaran yhteisöhankkijalle. (Verohallinto 2011.)

2.1.3 Tilastointi eli Intrastat

Sisäkauppaa tilastoidaan Intrastat-järjestelmän kautta. Tilastointi perustuu EU:n asetuksiin ja se koskee kaikkia jäsenmaita. Suomessa tilastot kerää tullilaitos, joka toimittaa ne EU:n tilastoviranomaisen Eurostatin käyttöön. Sekä yhteisömyyjien, että -tuojien on annettava tulliviranomaisille tilastoilmoitus käymästään yhteisökaupasta, mutta pienemmät sisäkaupan harjoittajat on vapautettu ilmoitusvelvollisuudesta. Tämän takia määritellään vuosittain yhteisömyynnin ja -oston tilastointiraja. (Hörkkö ym. 2010, 95.) Suomessa arvorajat ovat vuonna 2016 hankinnoissa 550 000 euroa ja myynnissä 500 000 euroa (Logistiikan Maailma 2016a).

Tilastointi edellyttää, että tavara on siirtynyt fyysisesti yhteisömaasta toiseen. Tilastoilmoitus annetaan siinä maassa, josta se on fyysisesti lähtenyt ja maassa, jonne se on fyysisesti saapunut. Jos esimerkiksi tavara myydään Suomesta Italiaan, mutta se toimitetaan fyysisesti Hollannista Italiaan, myyntiä koskeva ilmoitus annetaan Hollannissa, eikä Suomessa. Hankintaa koskeva ilmoitus annetaan Italiassa. (Hörkkö ym. 2010, 95.)

Tullilaitos saa verottajalta kuukausittain tiedon alv-rekisteröityjen yhteisökauppaa käyvien yritysten kaupan kokonaisarvosta. Kun arvo ylittää rajat, lähetetään kyseiselle yritykselle siitä ilmoitus sekä tarvittava Intrastat-materiaali ohjeineen. Tiedonantovelvollisuus alkaa arvorajan ylittymistä seuraavasta jaksosta ja kestää siihen asti, että tilastoviranomainen (Suomessa tullilaitos) ilmoittaa sen päättymisestä. Kun yrityksellä on tiedonantovelvollisuus, on sen annettava ilmoitus myös kuukausina, jolloin yhteisöhankintaa tai -myyntiä ei ole. Silloin annetaan vain niin sanottu nollailmoitus. (Hörkkö ym. 2010, 95-96.)

2.2 Ulkokauppa

Kaupankäyntiä EU:n ja EU:n ulkopuolisten niin sanottujen kolmansien maiden välillä kutsutaan ulkokaupaksi. Ulkokaupassa noudatetaan EU:n yhteistä tullitariffia ja kauppapolitiikkaa. Niihin liittyvät tuonnin valvonta, määrälliset rajoitukset, tullimaksut, tullivapautukset ja alennetut tullit, polkumyyntisäännökset, tasoitustullit, jalostusliikenne, viennin valvonta, preferenssisopimukset, kehitysmaiden tullietuudet sekä kansainvälisiin sopimuksiin liittyvät kiintiöjärjestelyt. EU:lla on kahdenvälisiä kauppasopimuksia eri maiden tai maaryhmittymien kanssa sekä laajat kehitysmaakauppasopimukset. (Hörkkö ym. 2010, 106.)

2.2.1 Tuonti lyhyesti

Tullinäkökulmasta tuonnilla tarkoitetaan tavaran tuomista Suomeen tai ylipäätään Euroopan Unioniin EU:n ulkopuolisista maista (Tulli 2016a). Tullilainsäädännössä tämä tarkoittaa tapahtumaa, joka johtaa tulliselvitysvelvollisuuteen ja mahdollisesti myös tulliverotukseen. Tuonnissa tullilainsäädännön tavoitteena on kantaa tuotavista tavaroista asianmukaiset tuontitullit ja soveltaa niihin yhteisön kauppapolitettisia toimenpiteitä, esimerkiksi rajoituskiintiöitä. (Sneck 2002, 13).

Yleisin tuontiin liittyvä tullimenettely on luovutus vapaaseen liikkeeseen ja kulutukseen. Tässä menettelyssä on tavarasta annettava tulli-ilmoitus. Tavarasta kannettavat verot määräytyvät tullinimikkeen, alkuperän ja tullausarvon perusteella. Kolmansista maista tuleviin tavaroihin on mahdollista saada tullien määrään alennuksia tai nollatulli riippuen tavarankäytön alkuperämaasta. Tullietuuden saaminen edellyttää aina alkuperäilmoituksen tai –todistuksen esittämistä ja liittämistä tulli-ilmoitukseen. (Tulli 2016a.)

Tullittomuus eli vapautus tulliverosta ei välttämättä vaikuta arvonlisäveron maksamiseen, vaikkakin tullittomaksi määriteltä maahantuonti on usein vapaa myös maahantuonnin arvonlisäverosta. Tullittomuus ei tässä tilanteessa tarkoita myöskään niitä tilanteita, joissa tullia ei kanneta tavarankäytön nollatason tullitariffin vuoksi. Tullittomuudesta on säädetty EU:n tullilainsäädännössä ja arvonlisäverottomuudesta kansallisessa arvonlisäverolaissa. (Tulli 2016b.) Tuontia, tullittomuutta, tullietuuskohtelua ja erityismenettelyitä käsitellään tarkemmin luvussa 3.3.

2.2.2 Vienti lyhyesti

Tullinäkökulmasta vienti on Euroopan Unionissa vapaassa liikkeessä olevien tavaroiden vientiä EU-maiden ulkopuolelle (Nummila 2015, 14-16). Tullilainsäädännössä viennillä tarkoitetaan ennen kaikkea vientimenettelyä, johon kuuluvat sellaiset toimenpiteet, joilla vientitapahtumaa valvotaan ja todennetaan tullioikeudellisesti. Viennissä tullilainsäädännön tärkein tehtävä on kohdistaa vietäviin tavaroihin liittyvä valvonta muiden, kuin tullioikeudellisten tarkoituksien toteuttamiseksi. (Sneck 2002, 13-14.)

Vienti voidaan jakaa neljään eri muotoon. Kun tavarat eivät palaa enää yhteisöön takaisin, on kyseessä vienti / lopullinen vienti. Jälleenviennillä tarkoitetaan tilannetta, jossa muita, kuin yhteisötavaroita, jälleen vietään edeltävän tulliselvitysmuodon jälkeen. Väliaikaisessa viennissä tavara palaa takaisin yhteisöön (tavarat tulee palauttaa samassa kunnossa, kuin ennen vientiä). Kauttakuljetus on eräänlaista jälleenvientiä ja passituksessa puolestaan siirretään tullivalvonnassa olevaa tavaraa. (Nummila 2015, 14-16.)

Kaikki EU:n tulli- ja veroalueen ulkopuolelle vietävät tavarat asetetaan vientimenettelyyn antamalla niistä vienti-ilmoitus. Vienti-ilmoituksen antaminen on viejän vastuulla. Viejän on oltava sijoittuneena yhteisön alueelle. Vienti-ilmoituksen voi antaa joko yksi- tai kaksivaiheisena. Kaksivaiheinen ilmoittaminen edellyttää lupaa. (Tulli 2015a.)

Tulli suosittelee rekisteröitymistä kaikille viejille, mutta yrityksille, joilla on vähintään viisi vientilähetystä vuodessa, se on pakollista. Viennin rekisteröity asiakas on Tullin asiakas. Sen nimi ja osoite on tallennettu Tullin asiakasrekisteriin ja sille on annettu Y-tunnukseen liitettävä vientiasiakkuuden jatko-osa. Rekisteröityminen on ilmaista. Yrityksen on rekisteröitävä kaikki toimipisteensä, joista tehdään vientilähetyksiä. Viennin jatko-osa on ilmoitettava vienti-ilmoituksessa. (Nummila 2015, 11.) Viennistä ja siihen liittyvistä tullimenettelyistä kerrotaan tarkemmin luvussa 3.4.

2.3 Ulkomaankaupan toimituslausekkeet

Toimituslausekkeet ovat sana- ja kirjainyhdistelmiä, joilla osapuolet sopivat eräistä kaupan ehdoista. Ne määrittävät, miten tavaran vientiin ja tuontiin liittyvät velvollisuudet jakaantuvat myyjän ja ostajan välillä tavaran kuljettamisen aikana. Niiden avulla osoitetaan toimenpidevastuu, kustannusvastuu sekä vaaranvastuu. Toimenpidevastuuseen kuuluvat kuljetussopimuksen solmiminen tai vienti- ja tuontiselvityksen tekeminen. Kustannusvastuu kattaa edellä mainittujen toimenpiteiden aiheuttamien kustannusten sekä varsinaista toimitusta edeltävien ja sitä seuraavien muiden odotettujen tai yllättävien menojen maksamisen. Vaaranvastuu määrittää sen, missä vaiheessa tavaran vahingoittumisesta tms. aiheutuneet kulut siirtyvät myyjältä ostajalle. Taulukossa 1 kuvataan toimeksiantajalle olennaiset toimituslausekkeet ja niiden vastuiden jakaantuminen myyjän ja ostajan välillä. (Railas 2012, 23.)

TAULUKKO 1. Ostajan ja myyjän velvollisuuksien jakaantuminen (Railas 2012, 214-350)

	EXW	FCA	DAP	DDP
Palvelu	Ilma/maakuljetukset	Ilma/maakuljetukset	Ilma/maakuljetukset	Ilma/maakuljetukset
Pakkaus	Ostaja	Myyjä	Myyjä	Myyjä
Terminaalimaksut	Ostaja	Ostaja	Myyjä	Myyjä
Vakuutus	Ostaja	Ostaja	Myyjä	Myyjä
Kuljetuskustannukset	Ostaja	Ostaja	Myyjä	Myyjä
Saapumiskustannukset	Ostaja	Ostaja	Myyjä	Myyjä
Tullit ja verot	Ostaja	Ostaja	Ostaja	Myyjä
Kuljetus lopulliseen kohteeseen	Ostaja	Ostaja	Myyjä	Myyjä

Toimituslausekkeet ovat kansainvälisiä kauppatapoja, mutta sisällöt ja tulkinnat vaihtelevat eri maissa ja jopa saman maan sisällä. Niitä onkin pyritty yhtenäistämään ja lausekkeiden sisältöä on tarkistettu niin, että niitä voitaisiin käyttää joustavasti ja laajasti ja ennakkoon ehkäistä mahdolliset tulkintaerimielisyydet. Yleisimpänä toimituslausekkeiden tulkintasääntökokoelmana pidetään Kansainvälisen kaupakamarin (ICC) Incoterms-ehtojen tulkintasääntöä. Sitä on uusittu ja täydennetty ensimmäisen ilmentymisensä (vuonna 1936) jälkeen useita kertoja. (Hörkkö ym. 2010, 382.) Tällä hetkellä on käytössä Incoterms ® 2010-ehdot.

Incoterms ® 2010-ehdot voidaan jakaa neljään pääryhmän: E, F, C ja D. E-ryhmään kuuluu lauseke EXW. Siinä myyjän velvollisuudet ovat pienimmät mahdolliset ostajan maksaessa kaikki kulut, myös kulut lähtömaassa. Myyjän ainoa velvollisuus on asettaa tavara ostajan käytettäväksi kuljetusta varten pakattuna, sovitussa paikassa, sovittuna aikana. Riski siirtyy ostajalle välittömästi, kun myyjä on ilmoittanut tavarankäytön olevan lähtövalmiina, ilman, että sitä on fyysisesti siirretty. Lauseke sopii kaikille kuljetusmuodoille. (Railas 2012, 214-216.)

F-ryhmän lausekkeita ovat FCA, FAS ja FOB. F-ryhmän lausekkeiden mukaan myyjä toimittaa tavarankäytön ostajan valitsemalle rahdinkuljettajalle. Nykyisin on kuitenkin mahdollista, että myyjä tekee kuljetussopimuksen ostajan riskillä ja kustannuksilla. F-lausekkeille ominaista on, että myyjä hoitaa omat velvoitteensa omassa maassaan, mikä käytännössä tarkoittaa vientiselvityksen tekemistä kustannuksineen. Tuontiselvitys ja kauttakulkumuodollisuudet kustannuksineen kuuluvat puolestaan ostajalle. FCA on tarkoitettu kaikille kuljetusmuodoille. FAS ja FOB on tarkoitettu merikuljetuksiin. (Railas 2012, 221-242.)

C-ryhmään kuuluvat lausekkeet CFR, CIF, CPT ja CIP. C-lausekkeille on ominaista, että myyjä vapautuu kaikista velvollisuuksista ostajaa kohtaa solmittuaan kuljetussopimuksen, luovutettuaan tavarat kuljetettaviksi ja hankittuaan vakuutuksen. Kuljetuskustannukset ovat myyjän vastuulla sovittuun määräpaikkaan asti. Myyjä hoitaa vientimuodollisuudet ja ostaja puolestaan tuontiselvityksen sekä maksaa tuonnista aiheutuvat tullit ja verot. C-lausekkeita käytetään yleensä laivakuljetuksissa, mutta CPT ja CIP sopivat kaikkiin kuljetusmuotoihin. (Railas 2012, 263-292.)

D-ryhmän lausekkeet ovat uusin toimituslausekkeiden ryhmä. Siihen kuuluvat lausekkeet DAT, DAP ja DDP. Ne sopivat kaikkiin kuljetusmuotoihin. Lauseke valitaan sen perustella, kuka hoitaa tuontiselvityksen, maksaa tullit ja purkaa tavarat myyjän kuljetusvälineestä. D-lausekkeiden mukaan myyjä on vastuussa tavaroiden saapumisesta sovittuun paikkaan tuontimaassa ja vastaa siihenastisista riskeistä ja kustannuksista. Myyjä vastaa vientiselvityksestä lähtömaassa ja tavarankäytön kuljettamisesta kolmannen

maan kautta, mutta ei tuontiselvityksestä tuontimaassa. Tästä tekee poikkeuksen DDP, joka määrittelee niin vienti-, kuin tuontiselvityksen tekemisen myyjän vastuulle. Myyjä maksaa sekä viennistä, että tuonnista aiheutuneet tullit, verot ja muut kulut. (Railas 2012, 321-350.)

2.4 Huolinta

Kansainvälinen kauppa edellyttää tietoa kuljetuksista, tuontiin ja vientiin liittyvistä muodollisuuksista, tullimaksuista ja veroista sekä niiden hoitamisesta. Myyjällä ei välttämättä ole aikaa tai asiantuntemusta siihen. Tähän tarpeeseen on syntynyt huolinta-ala. Juuri missään maassa ei ole huolitsijan käsitettä tai huolinta-alaa määritelty lailla. Esimerkiksi Suomen laissa ei ole lainkaan mainintaa huolitsijasta. Huolinta-alaa säätelee kuitenkin Pohjoismaisen Speditööriliiton yleiset määräykset eli PSYM. PSYM määrittelee huolitsijan tehtävät ja niiden suorittamisen, huolitsijan ja toimeksiantajan vastuut, erimielisyyksien ratkaisemisen ja kulujen korvaamisen. (Hörkkö ym. 2010, 26.) Näitä määräyksiä sovelletaan kaikkiin PSYM:n jäsenten suorittamiin toimeksiantoihin, ellei toisin ole sanottu. Huolitsijan tehtävien laajuudesta on kuitenkin aina syytä sopia huolintasopimuksessa.

Huolitsijan toimintoja ovat esimerkiksi nouto, lastaus, kuljetuskapasiteetin varaus ja osto, tullaus, purkamien, luovutus, edelleen toimittaminen, laskutus, tilastojen kerääminen, varastointi, Intrastat-tilastoinnit sekä ylipäätään erilaiset logistiset kokonaisratkaisut. Voidakseen toimia kansainvälisillä markkinoilla, on huolitsijalla oltava laaja ulkomainen edustajaverkosto. Sen toimivuus ja kattavuus takaa lähetysten onnistumisen tarvittaessa ovelta ovelle. (Hörkkö ym. 2010, 26-27.)

Huolitsijan velvollisuuksia ja tehtäviä ovat toimimis-, tarkastus-, toimintaohjeiden noudattamis-, lojaliteetti- sekä tilitysvelvollisuus. Lyhyesti sanottuna, huolitsijan tulee korvausta vastaan, omissa nimissään huolehtia toimeksiantajan lukuun tavaralähetyksistä ja niihin liittyvistä toimenpiteistä. Kuviossa 2 on huolinnan osatekijät kuvattu yksityiskohtaisemmin. (Hörkkö ym. 2010, 26-27.)

KUVIO 2. Huolinnan osatekijät (mukaillen Hörkkö ym. 2010, 27)

3 TULLAUS

Pääluvussa 2 todettiin, ettei EU-maiden keskinäiseen kaupankäyntiin liity varsinaisia tullimuodollisuuksia, joten tässä luvussa käsitellään tullausta ulkokaupan näkökulmasta. Yleisesti voidaan todeta, että Tulli on palvelu- ja lainvalvontaorganisaatio, joka turvaa sisämarkkinoiden toiminnan ja kantaa siihen liittyvät toimialaansa kuuluvat verot, maksut ja tullit. Sen tehtävänä on hallita kansainvälisiä tavaravirtoja siten, että laillinen ulkomaankauppa edistyy ja laiton estyy. Se edistää ulkomaankaupan sujuvuutta ja valvoo säännösten noudattamista. Lisäksi tulli suojaa yhteiskuntaa torjumalla huumausaineiden ja muiden vaarallisten aineiden salakuljetusta sekä talousrikollisuutta. (Karhunen & Hokkanen 2007, 213-214.)

3.1 Lainsäädäntö

Tullin toimivalta perustuu niin EU:n yhteiseen tullilainsäädäntöön, kuin kansallisiin tullisäädöksiin. EU:n yhteinen tullilainsäädäntö on lakina voimassa kaikissa yhteisömaissa. Kansalliset tullisäädökset täydentävät sitä. Suomen tärkein kansallinen tullisäädös on tullilaki. Suomen tullilain piiriin kuuluvat muun muassa tulliverotus ja -valvonta, ulko- ja sisäkaupan tilastointi, tullirikostutkinta sekä takavarikoitua tavaraa koskevat säännökset. Tulliverotuksen osalta tullilakiin kuuluvat esimerkiksi tullittomuutta, tullin maksamista, tullinkorotusta, virhemaksua ja arviotullausta koskevat säännökset. (Logistiikan Maailma 2016b.)

EU:n yhteisen tullilainsäädännön keskeisimpiä säädöksiä ovat koodeksi (Neuvoston asetus yhteisön tullikoodeksista), tullittomuusasetus (Neuvoston asetus yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta) sekä TARIC-asetus (Neuvoston asetus tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista). Koodeksi on vastikään uusittu nimellä UCC eli Union's Customs's Codex ja se on astunut voimaan 1.5.2016 alkaen. (Logistiikan Maailma 2016b.) Uusi lainsäädäntö on tuonut ja tuo tulevaisuudessakin muutoksia tullimenettelyihin ja toimintatapoihin sekä Tullin myöntämiin lupiin ja vakuuksiin. Uudet säädökset otetaan käyttöön vähitellen. Esimerkiksi tulli-ilmoitusjärjestelmät muuttuvat aikaisintaan vuodesta 2018 alkaen. Vuoteen 2020 mennessä on Suomen Tullilla tarkoitus siirtyä täysin sähköiseen toimintaympäristöön. (Penninkilampi 2016.)

Uudistuneella koodeksilla on kuitenkin ollut jo vaikutusta esimerkiksi tullausarvoon. 1.5.2016 alkaen on tullausarvon perusteena täytynyt käyttää välittömästi ennen tuontia tapahtunutta kauppaa. Rojaltit ja

lisenssit on tullut laskea tullausarvoon mukaan entistä useammin. Tullausarvoilmoituksen raja on nous-
sut 20 000 euroon, kun se aikaisemmin oli 10 000 euroa. Lisäksi uusi tullikoodeksi on tuonut muutoksia
AEO-toimijuuteen ja tariffitietoon, joista lisää niitä käsittelevissä alaluvuissa. (Nummila 2016, 51-53.)

3.2 Tullin asiakkuudet

Vastatakseen parhaiten asiakkaidensa palvelutarpeisiin, on Tulli jakanut asiakkaat ryhmiin. Tullin asia-
kasryhmiä ovat Pienasiakkaat, Avainasiakkaat ja Tulli+ -asiakkaat. Lisäksi yritysten on mahdollista ha-
kea niin sanottua AEO-toimijuutta. Peruspalvelut ovat joka tapauksessa kaikille Tullin asiakkaille samat
ja niiden tarjonnan on oltava lain edellyttämällä tasolla. (Tulli 2015b.) Tässä yhteydessä on hyvä mainita
myös EORI-järjestelmä, joka on EU:n laajuinen ja luotu taloudellisten toimijoiden rekisteröintiä ja tun-
nistamista varten. Tulli vastaa EORI-rekisteröinnistä Suomessa. Yritykselle myönnetään yksi EORI-
numero, jota se käyttää tunnisteena asioidessaan minkä tahansa EU-maan tulliviranomaisen kanssa.
(Nummila 2015, 12.)

3.2.1 Pien- ja avainasiakkuus

Pienasiakkaita ovat ne yritykset, jotka eivät ole hakeutuneet rekisteröidyiksi asiakkaiksi. Pienasiakas-
yritykset harjoittavat vientiä ja tuontia satunnaisesti tai harvoin. Niiden tulli-ilmoitusten tuotekate on
suppea, eikä niillä ole tarvetta tullin myöntämille yksinkertaistuksille tai luvulle. Tulli tarjoaa Pienasiak-
kailleen peruspalvelut sekä maksuttomat nettiasiointipalvelut niissä tulliselvitysmuodoissa, joissa säh-
köinen asiointi on käytettävissä. (Tulli 2011a.)

Avainasiakkaat ovat yrityksiä, joiden palveluntarve on vakiintunutta ja ne asioivat Tullissa säännölli-
sesti. Tähän asiakasryhmään kuuluu paljon muun muassa huolintaliikkeitä, tuonti-, vienti- ja Intrastat-
sekä erilaisia veromaksuasiakkaita. Avainasiakkaat ovat yleensä myös Tullin rekisteröityjä luottoasiak-
kaita. Peruspalvelujen lisäksi Tulli tarjoaa avainasiakkailleen niiden tarpeiden mukaisia lupapalveluja
kuten luvanvaraisia ja yksinkertaistettuja menettelyjä. Tavoitteena on lisätä sähköistä asiointia ja paran-
taa ilmoitusten oikeellisuutta tukemalla asiakkaiden tulliosaamista. (Tulli 2013a.)

3.2.2 Tulli+-asiakkuus

Tulli+-asiakkuus on otettu käyttöön vuonna 2015. Se pohjautuu AEO-statukseen. Se on suunnattu yrityksille, joilla on runsaasti tuonti- ja vientitoimintaa ja jotka haluavat parantaa tulliasiointinsa laatua ja osaamista. Olennainen osa laadunvarmistusta on omavalvonta. Omavalvontaan kuuluu esimerkiksi tulli-ilmoitusten oikeellisuuden seuranta Tullin vaatimusten mukaisesti. Omavalvonnalla yritys voi pienentää virheiden määrää ja riskiä joutua Tullin tarkastuksen kohteeksi. Tulli+-asiakkuus antaa myös mahdollisuuden tehdä Tullin kanssa syvempää yhteistyötä. Tulli+-asiakas on esimerkiksi etuoikeutetussa asemassa Tullin järjestämissä koulutuksissa. Lisäksi Tulli+-asiakkaille perustetaan Tullissa oma asiakaspalvelutiimi. (Tulli 2015c.)

Tulli+-asiakkaaksi voivat hakeutua kaikki AEOC- tai AEOF-asiakkaat. Kun AEOC- tai AEOF-asiakkaan omavalvonnan laatu on todennettu Tullissa, se voidaan hyväksyä Tulli+-asiakkaaksi. Asiakkuus vahvistetaan julkistamalla yrityksen nimi Tullin nettisivuilla (Tulli+-asiakkaat). (Tulli 2015c.)

3.2.3 AEO-toimija

AEO eli valtuutettu talouden toimija on yritys, joka on saanut Tullin turvallisuustodistuksen niin tullauskuin logistiikkatoiminnoilleenkin ja on siten oikeutettu etuihin koko EU:n alueella. AEO-hakijaksi hyväksytään yritys, joka sijaitsee yhteisössä ja jonka toimintaa tullilainsäädäntö koskee eli yritys käsittelee tullivalvonnassa olevia tavaroita, siihen liittyviä tietoja ja asiakirjoja. AEO-asemaa haetaan Tullin lupakeskukselta siihen tarkoitettulla lomakkeella. (Tulli 2016c.)

Virallisia valtuutustyyppejä ovat AEOC (yksinkertaistetut menettelyt) ja AEOS (vaarattomuus ja turvallisuus). Yhdistetty valtuutus (entinen AEOF) on edelleen mahdollinen. AEOC-valtuutus on tarkoituksemukainen yrityksille, jotka ovat kiinnostuneita yksinkertaistettujen tullimenettelyiden käytöstä. AEOC-valtuutettu toimija saa lisäksi hyötyä nopeutetusta lupahakemuksen käsittelystä joidenkin yksinkertaistettujen menettelyjen lupia hakiessaan. AEOC-toimijoille tehdään myös muita vähemmän fyysisiä ja asiakirjoihin perustuvia tarkistuksia tulli-ilmoitusta annettaessa. (Tulli 2016d.)

AEOS-valtuutus puolestaan on tarkoitettu yrityksille, jotka haluavat edistää toimitusketjujen turvallisuutta ja saada helpotuksia tullitarkastuksiin, kun tavarat saapuvat yhteisön alueelle tai ovat poistumassa sieltä. Tämä näkyy muun muassa siinä, että AEOS-valtuutettujen turvatietoilmoitusten tietovaatimukset

ovat suppeammat, kuin muilla. AEO-valtuutetut saavat myös etuja liittyen AEO-aseman vastavuoroiseen hyväksymiseen EU:n ulkopuolisten maiden taholta. Tällaisia etuja voi saada esimerkiksi Yhdysvaltojen ja Japanin vientiin. (Tulli 2016d.)

Yhdistetyn valtuutuksen haltija on oikeutettu kaikkiin edellä mainittuihin etuuksiin. Kaikki AEO-toimijat ovat etusijalla, jos lähetys valitaan tullitarkastukseen ja niillä on mahdollisuus esittää toive yritykselle parhaiten sopivasta tarkastuspaikasta. (Tulli 2016d.) AEO-etuudet nopeuttavat ja helpottavat lähetysten kulkua ja parantavat toimitusketjun turvallisuutta. AEO-toimijoilla on myös mahdollisuus saada Tullin turvallisuusarvioijien asiantuntemus koko prosessin ajaksi. Tulevaisuudessa edut ovat maailmalaajuisia, kun tavoitteet AEO-aseman vastavuoroisesta hyväksymisestä muun muassa USA:n ja Kiinan kanssa toteutuvat. (Tulli 2016d.)

AEO-toimijaksi hakeutuvalle yritykselle on asetettu omat vaatimuksensa. Hakijan on esimerkiksi noudatettava tullivaatimuksia ja sen on oltava vakavarainen. Hakijayrityksellä on oltava käytössään riittävä kirjanpito- ja logistiikkajärjestelmä, joka mahdollistaa tullitarkastukset. Näiden riittävyyttä Tulli arvioi muun muassa auditoimalla. AEO- ja AEOF-todistuksia varten on yrityksen lisäksi täytettävä turvallisuusnormit, joita Tulli arvioi käymällä yrityksen toimipisteissä. (Tulli 2016e.) Vaikka edut ovat ilmeiset, on tiukkojen turvallisuusnormien täyttäminen merkittävä taloudellinen investointi hakijalle. Lainsäädännössä tapahtuneiden ja tapahtuvien muutosten vuoksi tullaan olemassa olevat AEO-todistukset arvioimaan uudelleen. (Nummila 2016, 18.)

Uuden lain myötä AEO-toimijoiden hyödyt ovat lisääntyneet ja lisääntyvät tulevaisuudessa entisestään. Vakuusalennusta yleisvakuuden tullivelan osuudesta AEO-toimija saa tällä hetkellä (2016) 30 %, mutta myöhemmin 70 %. AEO-toimija täyttää monet erityislupien saamiseksi tarvittavat kriteerit automaattisesti. Viennissä ja jälleenviennissä AEO-toimijat saavat lisäetuja. Niiden ei tarvitse lähtöä edeltävällä ilmoituksella ilmoittaa kuljetuksen maksutapaa, kauttakulkumaita, vaarallisten aineiden koodeja ja lähetysten ainutkertaista viitettä. Vain AEO-toimijoille myönnetään keskitetty tullaus, ilmoittajan kirjanpitoon tehtävä merkintä ja oma-aloitteinen määrääminen. (Nummila 2016, 19.)

3.3 Tuontiin liittyvä tullaus

Kuten luvussa 2.1.1 todettiin, tullin näkökulmasta tuonti on tavaran tuomista Euroopan yhteisöön EU:n ulkopuolisesta maasta. Maahantuotava tavara on aina tulliselvitettävä, vaikka siitä ei kannettaisi tullia. Tulliselvityksessä tavara asetetaan johonkin tullimenettelyyn. Maahantuotu ja tullattu tavara saa yhteisöaseman, ja voi liikkua vapaasti yhteisön alueella. (Fintra 2002, 81-84.) Jo ennen tavaran saapumista EU-alueelle, siitä annetaan yleisilmoitus eli AREX-ilmoitus. AREX-ilmoituksen antaminen on kuljetusliikkeen vastuulla. (Nummila 2016, 21.)

3.3.1 Tulli-ilmoitus

Tulli-ilmoituksen (LIITE 1) voi antaa joko heti, kun tavara saapuu EU:n alueelle tai väliaikaisen varastoinnin jälkeen. Yritys voi antaa tulli-ilmoituksen itse tai käyttää edustajaa (esimerkiksi huolitsija). Tuonti-ilmoituksen voi antaa Nettituontipalvelussa, SAD-lomakkeella tai sähköisellä EDI-sanomalla (sanomapohjainen asiointi). EDI-ilmoittamiseen pitää olla Tullin lupa. (Tulli 2016f.)

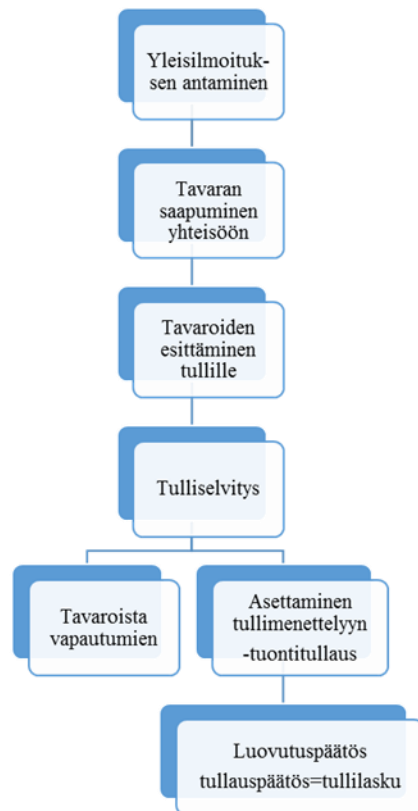
Tulli-ilmoituksella tavarat asetetaan tullimenettelyyn. Tulli-ilmoitus voi olla tuonnin tulli-ilmoitus (tavara luovutetaan vapaaseen liikkeeseen tai muuhun tuonnin tullimenettelyyn), passitusilmoitus (tavaran toiseen paikkaan siirtäminen), ilmoitus tavaran tullivarastointimenettelyyn asettamisesta tai ilmoitus jostakin muusta tullimenettelystä. Tulli-ilmoitus voidaan antaa yksivaiheisena, jolloin kyseessä on täydellinen ilmoitus sisältäen kaikki tavaran luovutukseen ja verotukseen tarvittavat tiedot. Kaksivaiheinen tulli-ilmoitus on luvanvaraista ja sen voi antaa vain EDI-ilmoittaja. Kaksivaiheisessa ilmoittamisessa annetaan ensin epätäydellinen ilmoitus, joka sisältää vain luovutukseen tarvittavat tiedot. Täydentävä ilmoitus tulee antaa kymmenen päivän kuluessa epätäydellisen ilmoituksen hyväksymisestä. Täydentävä ilmoitus sisältää verotukseen tarvittavat tiedot. (Nummila 2016, 21-22.)

Tulli-ilmoituksen täyttämistä varten on oltava tiedossa tavaran tullinimike. Asiointi helpottuu, kun tuontitavaroiden tullinimikkeet ja niihin mahdollisesti liittyvät lisävaatimukset ja tuontirajoitukset on otettu selville jo etukäteen. Tuontikiellot ja –rajoitukset tulee tarkistaa jo ennen tavaran tuontia tullialueelle ja hankkia tarvittavat tuontiluvat tai –lisenssit. Jos tavaraan liittyy tuontirajoituksia, on ne esitettävä Tullille yhdessä tulli-ilmoituksen ja kauppalaskun kanssa. (Tulli 2016f.) Lisäksi tulli-ilmoitusta varten tarvitaan

esimerkiksi rahdinkuljettajalta saapumisilmoitus, kuljetusasiakirja sekä tullietuuskohtelua varten tarvittavat asiakirjat, kuten alkuperämaatodistus. (Fintra 2016, 86.) Tullin rekisteröity luottoasiakas voi hakea lupaa käyttää tulli-ilmoittamiseen yksinkertaistettua menettelyä. (Tulli 2016f.)

3.3.2 Tuontiin liittyvät tullimenettelyt

Euroopan Unionin alueella sovellettavia tullimenettelyitä ovat tuonti eli luovutus vapaaseen liikkeeseen, vienti ja jälleenvienti sekä erityismenettelyt, joita ovat passitus (sisäinen ja ulkoinen), jalostus (sisäinen ja ulkoinen), varastointi (tullivarastointi ja vapaa-alueet) sekä erityiskäyttö (väliaikainen maahantuonti ja tietty käyttötarkoitus). (Nummila 2016, 3.) Tuonnin vaiheet on eritelty kuviossa 3.

KUVIO 3. Tuonnin vaiheet (Nummila 2016, 2-3)

Luovutus vapaaseen liikkeeseen antaa tavaralle unionitavarana tullioikeudellisen aseman. Se sisältää lain mukaan kannettavat tullit, kauppapoliittiset toimenpiteet ja muut tavarana maahantuontia koskevat muodollisuudet kuten tavarana haltijan velvollisuuden antaa tavarasta tulli-ilmoitus. (Nummila 2016, 4.) Siinä

tavarasta maksetaan tulliveroa tullitariffin ja alkuperämaan perusteella. Lisäksi tavarasta maksetaan arvonlisäveroa, joka palautuu yritykselle takaisin. Kun tavara on esitetty Tullille ja tullit on maksettu, tavara luovutetaan vapaaseen liikkeeseen (LIITE 2). Kun tavara on näin saanut unionitavaran tullioikeudellisen aseman, voi se liikkua vapaasti koko EU:n alueella. (Fintra 2002, 75-88.)

Passitukset liittyvät tavaran kuljettamiseen tullivalvonnan alaisena ilman tulli- ja muita maksuja. Passituksiin vaaditaan mahdollisten tullien ja verojen määrän kattava vakuus. Passitusmenettelyjä voidaan käyttää EU:n tullialueella, Efta-maissa, Turkissa, Makedoniassa ja Serbiassa. (Tulli 2016g.) Ulkoisesta passituksesta on kyse silloin, kun tullaamatonta tavaraa tuodaan EU:hun sen ulkopuolelta tai tullaamatonta tavaraa siirretään EU:n sisällä. Sisäistä passitusta käytetään, kun yhteisötavaraa kuljetetaan jonkin EFTA-maan kautta. (Tulli 2011b.)

Sisäisellä jalostuksella tarkoitetaan toimintaa, jossa EU:n ulkopuolelta tulleista tavaroista tehdään yhteisöalueella tuotteita, jotka jälleen viedään tai luovutetaan vapaaseen liikkeeseen EU:n alueella. Menettelyssä ei kanneta tuontitullia, eikä makseta veroja, ellei tavaroita luovuteta vapaaseen liikkeeseen EU-alueella. (Tulli 2016h.) Ulkoisessa jalostuksessa tavara viedään väliaikaisesti yhteisön ulkopuolelle käytettäväksi siellä valmistettavaan tuotteeseen, joka tuodaan takaisin yhteisöön ja luovutetaan vapaaseen liikkeeseen. Näistä tavaroista valmistetut tuotteet voidaan luovuttaa vapaaseen liikkeeseen joko kokonaan tai osittain tuontitullitta. (Tulli 2016i.) Niin sisäinen, kuin ulkoinenkin jalostus ovat luvanvaraista toimintaa. Tullin asiakas voi hakea tullilta lupaa siirtää EU:n ulkopuolelta tulleet tavarat tullivarastoon myöhempää tullausta varten. Kun tavarat ovat varastointimenettelyssä, niistä ei kanneta tullia, eikä muita veroja ja jos tavarat jälleen viedään, niistä ei makseta varastointimaassa tulleja ja veroja lainkaan. (Tulli 2013b.)

Väliaikaisesta maahantuonnista on kyse niissä tapauksissa, kun tavara tuodaan yhteisöalueelle määräajaksi laissa säädettyihin tarkoituksiin, esimerkiksi näyttelyihin ja messuille (Asetus väliaikaisesta maahantuonnista tehdyn yleissopimuksen voimaansaattamisesta 10.9.1999/96 § 4). Kun määräaika on kulu-
nut umpeen, on tavarat jälleen vietävä EU:sta samassa kunnossa, kuin ne olivat olleet tuotaessa. Väliaikaisesti maahantuotuja tavaroita ei tarvitse tullata lainkaan tai ne tullataan vain osittain. (Tulli 2016j.)

Tullivalvonnassa tapahtuva jalostus valitaan menettelyksi yleensä silloin, kun tavaroiden valmistus tuotteiksi oikeuttaa alhaisempiin tuontitulleihin, kuin mitä tuontitavaroista muuten maksettaisiin. Menettelyä käytetään myös tavaroihin, joiden on vastattava tiettyjä teknisiä määräyksiä, ennen kuin niitä voidaan tullata ja luovuttaa yhteisön alueelle. Menettelyn käyttöön tarvitaan tulliviranomaisten myöntämä lupa. (Tulli 2015d.)

3.3.3 Tullausarvo, verot ja maksut

Maahantuonnin yhteydessä tavarasta kannetaan yleensä tullia ja arvonlisäveroa. Tavarasta kannettavat verot ja maksut määräytyvät tullinimikkeeseen, alkuperän ja tullausarvon perusteella. (Tulli 2016j.) EU:n ulkopuolelta tuoduista tavaroista kannetaan niin sanottua kolmansien maiden tullia. Tätä tariffin mukaan määräytyvää tullia kannetaan elleivät etuuskohtelut, tariffikiintiöt tai tullisuspensiot alenna tai poista tullia. (Tulli 2016k.)

Yleensä tullit ovat arvotulleja ja ne lasketaan prosenttimääräisenä tullausarvosta, joka perustuu tavarasta maksettavaan hintaan eli kauppaa-arvoon. Hintaan sisällytetään kuljetuskustannukset ensimmäiselle tulo paikalle EU:ssa. Joistakin tavaroista kannetaan paljoustullia painon tai kappalemäärän perusteella. Tulli määräytyy sen mukaan, mihin tullitariffinimikkeeseen tavara on luokiteltu. Tavaroista, joiden tuonti yhteisömaihin halvemmalla hinnalla haittaa niiden omaa tuotantoa, voidaan kantaa polkumyynti ja tasoitustulleja. Lisätullia kannetaan esimerkiksi tiettyjen tavaroiden tuonnista USA:sta. Etuustullien yhteydessä tullia maksetaan vähemmän, kuin tariffi edellyttää tai ei lainkaan. (Tulli 2016k.)

Tulli vastaa tavaroiden arvonlisäverotuksesta ja valvonnasta, kun tavara tuodaan EU:n tullin- ja/tai arvonlisäveroalueen ulkopuolelta. Maahantuodun tavarahan veron maksaa tullin ilmoituksen tekijä itse tai se, jonka nimissä tullin ilmoitus on tehty. (Tulli 2016l.) Arvonlisävero on yleensä 24 % veron perusteesta, joka, eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta, on tavarahan tullausarvo eli tavarasta maksettu hinta. Siihen lisätään kaikki tiedossa olevat kustannukset viimeisimpään EU:n alueella sijaitsevaan määräpaikkaan saakka. Tullausarvoon lisätään vielä maahantuonnista tullauksen yhteydessä maksettavat verot, tullit ja muut mahdolliset maksut. (Tulli 2016k.)

Tullivelka eli velvoite maksaa tavaroista kannettavat tuontitullit, muodostuu heti, kun tullin ilmoitus on hyväksytty tullissa. Tulli ja maahantuonnin arvonlisävero maksetaan Tullin tilille 10 päivän kuluessa tullilaskun päiväyksestä, ellei määräaika ole pidennetty tai myönnetty maksunlykkäystä tai muuta maksujärjestelyä. Kun tavarahan arvo on ilmaistu jossakin muussa valuutassa, kuin euroina, valuutan muuntamiseen käytetään sitä vaihtokurssia, jota on käytetty, kun on määritelty tavarahan tullausarvoa tullivelan syntymisen ajankohtana. Tulli ilmoittaa nettisivuillaan kulloinkin käytössä olevat valuutanmuuntokurssit. (Tulli 2014.)

Jos yrityksellä on säännöllistä ja taloudellisesti merkityksellistä maahantuontia EU:n ulkopuolelta, sen kannattaa hankkia yleisvakuus- ja maksunlykkäysluvut. Yleisvakuuslupa sisältää kaikki menettelyt,

jotka vaativat yleisvakuuden käyttöä. Yleisvakuus voi olla kansallinen tai EU-laajuinen. Yleisvakuusluvan saa vain EU:n tullialueelle sijoittunut yritys. Yritys, jolla on maksunlykkäyslupa, saan noin kuukauden maksuaikaa maahantuonnin tullille, arvonlisäverolle sekä suoritemaksuille EU:n ulkopuolisista maista. Lisäksi asiakas saa tavarat haltuunsa ennen maksujen maksamista. (Tulli 2016m.) EU:n tullikoodeksin mukaan vakuuden tulee kattaa tulivelan määrä. Maahantuonnissa vakuutta vaaditaan tullivelalle 100 % ja arvonlisäverovelalle 0 %. (Nummila 2016, 19.)

3.3.4 Tuonnin etuuskohtelut

Tullietuuskohtelu tarkoittaa sitä, että EU:n ulkopuolelta tulevista tavaroista kannetaan jollain perusteella yleistä matalampaa tullia tai ei kanneta tullia lainkaan. EU:n solmimat sopimukset tai EU:n yksipuoliset myönnytykset voivat olla peruste matalammalle tullille. Nämä etuudet voidaan rajoittaa kohdistumaan vain tiettyihin vuosittaisiin tuontimääriin (kiintiöidyt tullietuudet). Tuontimääriin sidotut tullietuudet voivat perustua myös Maailman Kauppajärjestön sopimuksiin. Jäsenvaltioiden teollisuusyritykset voivat lisäksi hakea tuotannossaan käyttämiinsä raaka-aineisiin tullietuutta oman valtionsa viranomaisen välityksellä. (Tulli 2016n.) Tullietuutta pyydetään tulli-ilmoitusta annettaessa.

Edellä mainittuihin EU:n solmimiin sopimuksiin liittyen, tullietuutta voi saada esimerkiksi tavarankuperän perusteella. (Tässä yhteydessä on syytä huomauttaa, että yleinen alkuperätodistus ei liity tullietuuskohtelun myöntämiseen. Yleisestä alkuperätodistuksesta kerrotaan tarkemmin luvussa 3.6.) Tavarasta kannettava tulli voi olla yleistä tullia matalampi tai siitä ei tarvitse maksaa tullia lainkaan, kun voidaan osoittaa, että se on sellaisten maiden alkuperätuote, jotka kuuluvat EU:n tullietuusjärjestelyjen piiriin. Alkuperän perusteella myönnetty etuuskohtelu edellyttää, että tavara kuuluu kysymyksessä olevan sopimuksen tuotekatteeseen. Sen on oltava sopimusmaan (edunsaajamaan) alkuperätuote. Tavara on tuotava suoraan alkuperämaasta Euroopan Unioniin ja sen alkuperä on kyettävä todistamaan asianmukaisella alkuperämaastodistuksella (Form A, EUR. 1-tavaratodistus tai kauppalaskuun sisällytetty viejän ilmoitus). Tavaralle ilmoitettu alkuperä voidaan jälkikäteen tarkistaa maassa, jossa alkuperäselvitys on annettu. Jos tarkastuksessa tavarankuperä todetaan vääräksi, on siitä maksettava täysimääräinen tulli jälkitullauksin. (Tulli 2015e.)

Tavaroille, joita ei EU:ssa ole joko lainkaan tai niitä ei tuoteta riittävästi valmistus- ja tuotantoyritysten tarpeisiin, voidaan myöntää etuuskohtelu tariffikiintiöön perustuen. Tariffikiintiö tarkoittaa tietyille tuontimäärälle rajoitetun ajan myönnettyä tullittomuutta tai alennettua tullia edellä mainituista syistä johtuen.

Tariffikiintiöllä halutaan myös edistää niiden maiden tuotteiden kilpailukykyä, jotka kuuluvat EU:n etuusjärjestelyihin. Halutessaan tavaran tariffikiintiöön yrityksen on tehtävä pyyntö tullausilmoitukseen. Tulli lähettää kiintiöpyynnöt komissioon päivittäin. Komissio jakaa kiintiöt vastaanottojärjestyksessä. Kiintiöt ovat rajallisia, joten ei ole varmaa, että tavara pyydetäessäkään mahtuu kiintiöön. (Tulli 2015f.)

Tavaranvalmistajat voivat hakea myös tullisuspensiota. EU myöntää määrääjaksi tullittomuutta tai alennettua tullia, tullisuspensiota, teollisessa valmistuksessa käytettäville raaka-aineille ja puolivalmisteille, toisinaan myös laitteille, joita ei valmisteta tai ole saatavana EU:ssa. Sitä voivat hakea kaikki EU-maiden toimijat. (Tulli 2015g.)

3.4 Vientiin liittyvä tullaus

Luvussa 2.2.2 on todettu, että tullin näkökulmasta vienti on EU:ssa vapaassa liikkeessä olevien tavaroiden vientiä EU:n ulkopuolisiin maihin. Vienti on yleensä lopullista, eikä tavaroita ole tarkoitus tuoda takaisin Euroopan Unioniin. Kun tavaroita viedään näyttelyihin tai messuille, on kyseessä väliaikainen vienti. Niissä tapauksissa on tavarat tuotava takaisin samassa kunnossa, kuin ne on vietykin. Kaikista EU:n tulli- ja veroalueen ulkopuolelle vietävistä tavaroista on tehtävä vienti-ilmoitus, jonka yhteydessä ne asetetaan niin sanottuun vientimenettelyyn, riippumatta siitä, mikä niiden arvo on. Vienti-ilmoituksen antamisesta vastaa viejä, mutta hän voi antaa sen myös valtuuttamansa asiamiehen (esimerkiksi huoltisija) vastuulle. Viejän täytyy olla sijoittunut EU:n alueelle. (Tulli 2015a.)

3.4.1 Vienti-ilmoitus

Vienti-ilmoitus annetaan sähköisesti Tullin järjestelmiin (LIITE 3). Vientitullitoimipaikka ottaa vienti-ilmoituksen vastaan siinä yhteydessä, kun vietävä tavara esitetään tullille. Vienti-ilmoituksen liitteitä ovat muun muassa kauppalasku, mahdolliset vientiluvat tai -lisenssit sekä viennin perusteella saatavien etujen todistamiseen tai valvontaan liittyvät asiakirjat. (Logistiikan Maailma 2014.)

Vientirajoitukset ilmoitetaan vienti-ilmoituksessa koodeilla. Koodit voivat olla negatiivikoodeja (kyseisiin vietäviin tavaroihin ei kohdistu rajoituksia, vaikka ne voidaan luokitella rajoituksen alaiseen nimikkeeseen) tai kun tavaraan kohdistuu vientirajoitus, annetaan toimenpidekoodi. Jos vietävään tavaraan kohdistuu vientirajoitus, on viejän hankittava vientilupa rajoitusta hallinnoivalta viranomaiselta. Luvan

numero kirjataan vienti-ilmoitukseen. Tarvittaessa lupaan tehdään lupaehtojen mukaiset vienti-merkin-
nät. (Tulli 2011e.)

Vienti-ilmoituksen pakollisia tietoja ovat tavaroiden tullinimikkeet, kauppalaskun tiedot, tavaroiden sel-
kokieliset kuvaukset, tavaroiden menettelykoodit (lopullinen vienti, palautus, ilmainen jne.), sisämaan
kuljetusmuotoihin ja kuljetusvälineiden tunnuksiin sekä kansallisuuteen liittyvät tiedot, pakkausten
määrä, tulliselvitettävän erän bruttopaino, tavaraerän brutto- ja nettopainot, tavaraerän lisäpaljous sekä
tilastoarvo. Vienti-ilmoituksella tulee ilmoittaa myös turvatiedot. Turvatiedot ovat EU:n lainsäädän-
nössä määriteltyjä toimija-, tavara- ja kuljetustietoja. Reittimaiden koodit (maat, joiden kautta vientilä-
hetys kulkee) tulee ilmoittaa kronologisessa järjestyksessä. Jos lähetys sisältää YK:n UNDG-listalla ole-
via vaarallisia aineita, ilmoituksella annetaan kyseisten aineiden koodit. Jos rahdin maksutapa on ilmoit-
tajan tiedossa, tulee myös se ilmoittaa. (Nummila 2015, 15-20.)

Vienti-ilmoituksella on useita merkityksiä. Sen avulla vientimaan tulliviranomaiset valvovat vietäviin
tavaroihin kohdistuvia vientirajoituksia ja -kieltoja, keräävät ulkomaankaupan tilastoaineistoa, kantavat
mahdolliset vientitullit ja valvovat vientitavaroiden poistumista EU:n alueelta. Tavaroiden myynti EU:n
ulkopuolelle on arvonlisäverotonta. Kun vienti-ilmoitus on poistumisvahvistettu, voi myyjä sen avulla
osoittaa sijoitusvaltionsa veroviranomaiselle myynnin arvonlisäverottomuuden perusteen. Lisäksi
vienti-ilmoitusten avulla torjutaan terrorismia ja kansainvälistä rikollisuutta. (Tulli 2015a.)

3.4.2 Vientimenettelyt

Kun vientitavaran lähtö- ja EU:sta poistumispaikka ovat samassa jäsenvaltiossa, on kyseessä suora vien-
timenettely. Suoran viennin yhteydessä viejä lähettää sähköisen vienti-ilmoituksen Tulliin hyvissä ajoin
ennen vientilähetysten lähtemistä. Vienti-ilmoitukseen tulee Tullin tietojärjestelmästä joko hyväksy-
mis- tai hylkäyssanoma. Jos ilmoitus on ollut virheetön ja hyväksytty, hyväksymissanomaa seuraa luov-
utussanoma luovutus päätöksineen ja viennin saateasiakirjoineen (EAD). EAD:n mukana on MRN-
viite, joka yksilöi ilmoituksen Tullin tietojärjestelmiin. Kun kyseessä on suora vienti maanteitse, EAD
ja vienti-ilmoituksella ilmoitetut tavarat esitetään poistumispaikan tulliviranomaiselle, joka vahvistaa
poistumisen suoraan tietojärjestelmään. Viejä saa poistumisvahvistetun luovutus päätöksen, jolla hän voi
todistaa myynnin arvonlisäverottomuuden verottajalle (LIITE 4). (Tulli 2011c.)

Kun suora vienti tapahtuu meri-, lento- tai rautateitse, EAD:n MRN on annettava poistumispaikalla (satama, lentokenttä, rautatierahtiterminaali) sille toimijalle, joka antaa Tullille saapuminen poistumispaikalle-ilmoituksen. Tullin vastaus ilmoitukseen on samalla joko lastauslupa tai-kielto. Sen, joka antaa saapuminen poistumispaikalle-ilmoituksen, on toimitettava edellisellä ilmoituksella ilmoittamansa MRN-viitteet toimijalle, joka lastaa viitteissä kerrotut tavarat kulkuneuvoon, jolla tavarat kuljetetaan pois EU:sta. Tämä puolestaan välittää viitteet toimijalle, joka antaa Tullille poistumisen esittämisilmoituksen ja poistumisilmoituksen. Poistumisen esittämisilmoitus kertoo, mitä vientitavaroita lastataan laivaan, lentokoneeseen tai junaan. Poistumisilmoitus vahvistaa, että edellisellä ilmoituksella mainitut tavarat ovat fyysisesti poistuneet Euroopan Unionista. Poistumisilmoituksen antamisen jälkeen viejä saa automaattisesti Tullin järjestelmästä poistumisvahvistetun luovutuspäätöksen, jolla viejä voi todistaa viennin arvonlisäverottomuuden. (Tulli 2011c.)

Epäsuorassa vientimenettelyssä tavaran vienti alkaa esimerkiksi Suomesta, mutta tavara poistuu EU:n alueelta jonkun muun EU-maan kautta. Kuten suorassa vientimenettelyssä, viejä lähettää vienti-ilmoituksen Tulliin ja Tullin tietojärjestelmästä tulee vastauksena joko hyväksymis- tai hylkäyssanoma. Edelleen jos ilmoitus on ollut virheetön ja hyväksytty, hyväksymissanomaa seuraa luovutussanoma luovutuspäätöksineen ja viennin saateasiakirjoineen (EAD). EAD:n mukana on MRN-viite, joka yksilöi ilmoituksen Tullin tietojärjestelmiin. Kun epäsuora vienti tapahtuu meri-, lento tai rautateitse, esitetään EAD:n saama MRN-viite ja vienti-ilmoituksella mainitut tavarat yhdessä poistumispaikalla. Tämän jälkeen toisessa jäsenvaltiossa olevan poistumispaikan tulliviranomainen hakee vienti-ilmoituksen tiedot MRN-viitteen avulla oman maansa vientijärjestelmään ja vahvistaa sinne vientitavaroiden poistumisen. Viejän sijoitusmaan Tullin vientijärjestelmä saa poistumisjäsenmaan tietojärjestelmästä tiedon vientimenettelyn päättymisestä automaattisesti. Lopuksi viejä saa poistumisvahvistetun luovutuspäätöksen ja voi todistaa verottajalle viennin arvonlisäverottomuuden. Epäsuora vienti maanteitse noudattaa suoran viennin kaavaa. (Tulli 2011c.)

Yksinkertaistettuja vientimenettelyjä ovat kotitullaus ja kaksivaiheinen ilmoittaminen. Viennin kotitullaus ei ole käytössä Suomessa (Tulli 2016o). Kaksivaiheinen vienti-ilmoittaminen tulee kyseeseen esimerkiksi silloin, kun vientierien tarkka määrä selviää vasta EU:n alueelta poistuvan kuljetusvälineen vientihetkellä. Yksinkertaistettujen menettelyjen käyttämiseen tarvitaan erillinen lupa. (Tulli 2011d.)

Kaksivaiheisessa ilmoittamistavassa annetaan ensin epätäydellinen vienti-ilmoitus, jonka perusteella lähetys asetetaan vientimenettelyyn ja tullin ilmoitus saa viitenumeron eli MRN:n. Tavara saa poistua

EU:sta jo ennen kuin siitä on annettu toinen eli täydentävä vienti-ilmoitus. Epätäydellisessä ilmoituksessa annetaan kaikki vienti-ilmoituksen pakolliset tiedot. Osa tiedoista voidaan antaa arvioina. Paljous-tietojen ja tilastoarvojen ero epätäydellisen ja täydentävän ilmoituksen välillä ei saa kuitenkaan olla enempää, kuin 10 %. Täydentävä ilmoitus on annettava kymmenen päivän kuluessa siitä, kun tavara on asetettu vientimenettelyyn. Tulli voi erillisestä pyynnöstä myöntää täydentävän ilmoituksen antamiselle lisäaika. (Tulli 2011d).

3.4.3 Viennin etuuskohtelut

Kun tavaroita viedään kolmansiin maihin, on selvitettävä ennalta, millaisen tullikohtelun tavara määrän-päämaassa tulee saamaan. Siitä huolimatta, että EU:lla on useita vapaakauppa- ja tullietuussopimuksia muiden maiden kanssa, eivät ne aina ole vastavuoroisia. Vaikka EU myöntää tullittomuuden tai alenne-tun tullin sopimuskumppanilleen, se ei edellytä samaa kohtelua yhteisöalkuperää oleville tavaroille. Var-sinkin ”eksoottisissa” maissa saatetaan soveltaa säännöksiä ja käytäntöjä, jotka eroavat EU:n määräyk-sistä ja menettelyistä. (Hörkkö ym. 2010, 195.) Myöskään kehitysmaat eivät myönnä tullietuuksia EU:n alkuperäistuotteille.

Maat, joiden kanssa EU:lla on vastavuoroinen etuussopimuskohtelu, myöntävät EU:n alkuperäistuotteille tullittomuuden tai alennetun tullin. Alkuperäsäännöt ovat nimikekohtaisia, eikä kaikille tuotteille myön-netä etuuskohtelua. Etuuskohteluun oikeuttava tuote on vietävä sopimusmaahan suoraan EU:sta. Tällä varmistetaan se, että tuote pysyy tullivalvonnassa koko kuljetuksen ja välivarastoinnin ajan. Tuotetta ei saa myöskään kuljetuksen aikana käsitellä muuta kuin, mitä purkaminen, uudelleen lastaaminen ja kun-non ylläpitäminen edellyttävät. (Tulli 2016p.)

Jotta tavara saa määrämaassa (sopimusmaassa) etuuskohtelun alkuperän perusteella, sen on oltava tuo-tettu kokonaan EU:ssa, valmistettu riittävästi EU:ssa tai siihen voidaan soveltaa kumulaatiota (alkupe-räkelpoisuus kertyy sopimusmaiden alkuperäistuotteista tai näiden maiden alueella tapahtuvasta valmis-tamisesta). Nämä vähimmäisehdot määritellään kunkin sopimuksen alkuperäsäännöissä. Teollisuuden tuotteita koskee yleensä riittävän valmistuksen sääntö. Jos tuotteen valmistuksessa on käytetty sopimuk-seen nähden ulkopuolisia materiaaleja, tulee niitä valmistaa riittävästi, jotta niistä tulisi sopimuksen mu-kaisia alkuperäistuotteita. Riittävän valmistamisen ehtoja ovat nimikkeenmuutossääntö (nelinumeroisen päänimikkeen tasolla), prosenttisääntö (ulkopuolisten materiaalien maksimiosuus tai vähimmäisarvon-lisä), valmistusastevaatimus tai näiden yhdistelmä. (Tulli 2016p.)

Nimikkeenmuutossääntö täyttyy, kun valmiin tuotteen nelinumeroinen tullinimike on eri, kuin sen valmistukseen käytettyjen tuotteiden nimikkeet. Esimerkiksi lopputuotteen tullinimike alkaa numeroilla 7890 ja siihen on käytetty materiaaleja Kiinasta (1234), Yhdysvalloista (2345) ja Englannista (3456). Prosenttisääntö puolestaan täyttyy, kun yhteisön ulkopuolista materiaalia on käytetty vähemmän, kuin 40 % lopputuotteen EXW-hinnasta. Valmistusastevaatimuksen mukaan vähintään kaksi työvaihetta pitää olla tehty EU:n alueella. Lisäksi puhutaan yleisestä toleranssisäännöstä, jonka mukaan tuotteen arvosta tai painosta voi olla 10-15 % jotakin muuta, kuin riittävästi valmistettua. (Nummila 2015, 3-4.)

Tavaroiden valmistusehdot kerrotaan nimike- tai nimikeryhmäkohtaisesti luettelosäännöissä. Alkuperäsäännöissä puolestaan määritellään alkuperäselvitykset, joilla tuoja voi viennin määrämaassa saada tullietuuskohtelun. Jotta viejä voi hakea tai laatia alkuperämaaselvityksen, on hänen täytynyt selvittää vientituotteiden alkuperäasema edellä mainittujen ehtojen mukaisesti. (Tulli 2016p.)

Viejäyritys ei aina ole itse valmistanut vientituotetta. Tuote voi kuitenkin olla EU:n alkuperätuote, jolle määrämaassa myönnettäisiin sillä perusteella tullietuuskohtelu. Tällaisessa tilanteessa viejäyrittäjän on itse pyydettävä tai muuten saatava tuotteen myyjältä selvitys tuotteen alkuperästä, joka mahdollistaa sille etuuskohtelun. EU:n sisäisessä kaupassa tällainen selvitys on tavarantoimittajan ilmoitus, jonka EU:ssa sijaitseva myyjä antaa EU:ssa sijaitsevalle viejäyrittäjälle. Toimittajan ilmoituksen perusteella tuotteen viennissä voidaan antaa etuuskohteluun oikeuttava alkuperäselvitys. Tässä tapauksessa viejäyrittäjän on pyydettävä Tullilta vahvistus EUR.1-tavaratodistukselle tai laadittava itse kauppalaskuilmotus. (Tulli 2016q.) Tavarantoimittajan ilmoitukselle on tarvetta erityisesti silloin, kun tavarat viedään edelleen joko sellaisenaan tai jatkojalostettuina maihin, joiden kanssa EU:lla on sopimus etuuskohteluista. (Tulli 2016r.)

Tavarantoimittajan ilmoituksen antaa joko tavaran myyjä tai toimittaja riippuen siitä, kummalla on tiedot ja asiakirjatodisteet tavaran alkuperäasemasta. Todisteet voivat olla yrityksen omaa valmistuskirjanpitoa tai toiselta samassa tai muussa EU-maassa olevalta yritykseltä saatu tavarantoimittajan ilmoitus. Yleensä ostaja ilmoittaa myyjälle jo tilausta tehdessään, tuleeko hän tarvitsemaan tavarantoimittajan ilmoitusta ja myös sen, mihin EU:n tullietuussopimusmaihin tapahtuviin vienteihin ilmoitus tarvitaan. Tavarantoimittajan ilmoituksen antajan tulee varmistua, että ilmoituksessa mainitut tavarat täyttävät ne alkuperäsääntöjen ehdot, joista kyseisten viennin kohdemaiden kanssa on EU:n vapaakauppasopimuksissa sovittu. Tavarantoimittajan ilmoitukset voidaan antaa myös jälkikäteen, jos tavaran tilaus- tai toimitusvaiheessa ei ole ollut tiedossa, että ilmoitusta tullaan tarvitsemaan. (Tulli 2016r.)

Ilmoitus voidaan antaa lähetyskohtaisena tai pitkäaikaisilmoituksena. Jos tavarantoimittaja toimittaa vielä säännöllisesti tavaralähetyksiä ja kaikkien lähetysten tavaroiden alkuperäaseman odotetaan olevan sama, voi tavarantoimittaja antaa yhden ilmoituksen ja se kattaa kyseisten tavaroiden seuraavatkin lähetykset (tavarantoimittajan pitkäaikaisilmoitus). Pitkäaikaisilmoituksen voi tehdä enintään kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Lähetyskohtaisia- ja pitkäaikaisilmoituksia voidaan antaa alkuperätuotteille, mutta myös jalostetuille tuotteille, jotka eivät ole vielä saaneet alkuperätuotteen asemaa. (Tulli 2016r.)

3.5 Tavarán tullinimike

Kaikille tuotaville tai vietäville tavaroille on oltava tullinimike. Tullinimikkeestä voidaan käyttää myös nimitystä tavarakoodi, tullitariffinimike tai Taric-koodi. Tullinimike yhdessä tavarán arvon ja alkuperán kanssa, on perusta maksettavalle tullimaksulle. Euroopan unionissa on kaikissa jäsenmaissa sama tullitariffi (Hörkkö ym. 2010, 114). Nimikkeistöjä on kolme: Harmonoidun järjestelmán nimikkeistö eli HS, Tariffi- ja tilastonimikkeistö CN ja Taric-nimikkeistö eli Taric. (Tulli 2009.)

HS-nimikkeistö on CN- ja Taric-nimikkeistön pohja. Se on kansainvälinen kauppatavaroiden kuvaus- ja koodausjärjestelmä, joka sisältää nimikkeistön yleiset tulkintasäännöt, jaksot ja ryhmät huomautusteksteineen sekä 4-numeroiset päänimikkeet ja 6-numeroiset alanimikkeet. Yhdistettyä CN-nimikkeistöä käytetään sisäkaupan tilastoinnissa (Intrastat) sekä vientitavaroiden tullauksessa EU:n ulkopuolelle. CN sisältää 8-numeroiset alanimikkeet, nimikkeistön yleissäännöt ja erityismääräykset, tullien määrät EU:n ulkopuolelta tuotaessa (ei koske etuustulleja) sekä erilaisia liitteitä. (Tulli 2009.)

Taric-nimikkeistö sisältyy Euroopan komission ylläpitämään tietokantaan. Se sisältää mm. 10-numeroiset alanimikkeet, yhdistetyn nimikkeistön määrät ja tullit, etuustulleja, polkumyyntitulleja, tuontiin ja vientiin liittyviä rajoituksia, määräyksiä ja kieltoja sekä alaviitteet. (Taulukossa 2 on kooste nimikkeistöjärjestelmien käytöstä.) Taricin pohjalta on muodostettu niin sanottu käyttötariffi, jota käytetään tavaroiden tuonnissa ja viennissä. Käyttötariffista löytyvät nimike, tavarankuvaus, tieto tariffin mukaisesta tullista ja lisäpaljousyksikkö. (Tulli 2009.)

TAULUKKO 2. Nimikkeistöjärjestelmien käyttö (mukaillen Tulli 2009)

Järjestelmä	Nimike	Käyttö
HS	1234 56	Pohja CN- ja TARIC-nimikkeistöille, ei käytetä tulliselvityksessä
CN	1234 56 78	EU: vienti ja sisäkaupan tilastointi Intrastat
TARIC	1234 56 78 90	EU: tuonti, käyttötariffien pohja

Tullinimikkeet ovat siis 6-10-merkkisiä numerosarjoja käytettävästä nimikkeöstä riippuen. Tullinimikkeitä käyttäen pystytään lähes kaikki tavarat luokittelemaan raaka-aineesta valmiiseen tuotteeseen saakka. Neljä ensimmäistä numeroa ilmaisevat päänimikkeen. Niillä kerrotaan tuotteen luonne ja käyttötarkoitus yleisellä tasolla. Päänimikkeen jälkeiset numerot (6-10) ovat alanimikkeitä, jotka yksilöivät tavaran tuoteryhmään, jota alanimike kuvaa. Alanimikkeet jatkuvat kahden numeron sarjoina siten, että jokainen numeropari yksilöi tavaran edellistä tarkemmin. Taulukossa 2 on esimerkki päänimikkeestä ja sitä yksilöivistä alanimikkeistä. Esimerkistä käy hyvin ilmi, miten alanimikkeillä voidaan tarkentaa päänimikettä. (Tuontioapas 2002, 75.) On tärkeää käyttää oikeaa tullinimikettä.

TAULUKKO 3. Esimerkki tullinimikkeestä (Euroopan komissio 2016)

84 RYHMÄ	Ydinreaktorit, höyrykattilat, koneet ja mekaaniset laitteet; niiden osat
8431	Osat, jotka soveltuvat käytettäväksi yksinomaan tai pääasiallisesti nimikkeiden 8425-8430 koneissa ja laitteissa
8431 20	-nimikkeen 8427 koneiden ja laitteiden osat
8431 2000 11	-Thaimaasta lähetetyt
8431 49	-muut
8431 49 20	-valurautaa tai valuterästä
8431 49 80	-muut

Sitova tariffitieto, STT on kirjallinen päätös tavaraan sovellettavasta tullinimikkeestä. STT on voimassa kolme vuotta sen antamispäivästä ja se on voimassa koko EU:n alueella. Tosin STT:n voimassaolo voidaan päättää aikaisemminkin esimerkiksi lakimuutoksista johtuen. Päätöstä haetaan tullilta ja päätös on maksuton. Sitovaa tariffitietoa voidaan pyytää vain tosiasiasa suunniteltua tuontia ja vientiä varten. Kutakin tuotetta varten pitää tehdä oma hakemuksensa. Tuote tulisi kuvata niin hyvin, että se on helppo

tunnistaa (koostumus, valmistusmenetelmä, käyttötarkoitus ja kauppanimi) ja sille voidaan määrittää tullinimike. (Tulli 2016s.)

3.6 Yleinen alkuperä

Edellä on käsitelty tavaran alkuperän määrittämistä lähinnä etuuskohteluiden myöntämisen kannalta. Silloin, kun ei ole kyse etuuskohteluista, sovelletaan yleisiä alkuperäsääntöjä. Yleisiä alkuperäsääntöjä käytetään, kun hallinnoidaan tuonnin määrällisiä rajoituksia, sovelletaan yleisiä tuonnin tullitasoja, vastustetaan polkumyyntiä ja tehdään tullitilastoja. Tavaran alkuperämaa on pakollinen tieto tuonti-ilmoituksessa, vaikka sillä ei pyritäisikään saamaan etuuskohteluja. (Tulli 2016t.)

Yleisten alkuperäsääntöjen mukaan tuotteet ovat sen maan alkuperää, missä ne on kokonaan tuotettu tai valmistettu. Jos tuotteita on valmistettu useammassa eri maassa, ovat ne sen maan alkuperää, missä niiden viimeinen merkittävä valmistus tai käsittely on tehty. (Merkittävää valmistusta tai käsittelyä eivät ole esimerkiksi lajittelu, uudelleen pakkaaminen, merkkien ja nimilappujen kiinnitys tuotteisiin tai osien pelkkä yhdistäminen täydelliseksi tavaraksi). (Tulli 2016t.)

Unionin yleiset alkuperäsäännöt voivat poiketa muiden maiden vastaavista säännöistä. Niinpä sama tuote voi saada eri alkuperän riippuen siitä, minkä maan alkuperäsääntöjä on sovellettu. Kolmansissa maissa ei välttämättä edes tunneta Euroopan Unionin muita, kuin etuuskohteluun oikeuttavia alkuperäsääntöjä. Tuonnissa tavaran alkuperämaa määritellään yleensä tuontimaan sääntöjen perusteella. (Tulli 2016t.)

Tullilainsäädännössä ei enää määritellä yleisen alkuperätodistuksen mallia. Vain eräitä tuonnin erityisjärjestelyjä varten on tuojalla oltava tullilainsäädännössä määritelty määrämuotoinen alkuperätodistus. (Tulli 2016t.) Muutamat kolmannet maat saattavat kuitenkin vaatia Kauppakamarin leimaamaa alkuperämaatodistusta.

3.7 Palautuva tavara

Tavarat voidaan palauttaa Euroopan Unioniin kolmansista maista tullitta. Tavarat on voitu alun perin myydä tai viedä mistä tahansa EU-maasta. Myös väliaikaisesti viedyt tai myydyt tavarat voidaan tuoda takaisin tullitta. Palautustavaroille myönnetään vapautus tullimaksuista, vaikka palautettavana olisi vain osa alun perin viedyistä tavaroista. Edellytyksenä tullittomuudelle on, että aikaisempi vienti EU:n ulkopuolelle voidaan todentaa ja että tavara palautuu Euroopan Unioniin kolmen vuoden sisällä viennistä. (Tulli 2016u, 1.) Jos tavaroista ei ole kannettu vietäessä veroa, niistä kannetaan arvonlisävero, kun ne tullataan takaisin palautustavaroina. Väliaikaisesti viedyn tavaran palauttaminen on arvonlisäverotonta. (Tulli 2015h, 20-22.)

Jos tavara on lähetetty EU:n ulkopuolelle ulkoiseen jalostukseen tai korjattavaksi, on palautus tehtävä yleensä 12 kuukauden sisällä ja vienti on voitava todentaa, jotta se voitaisiin tullata ulkoisen jalostuksen palautuksena. Jos ulkoinen jalostus tai korjaus on ollut maksullista, niin palautuksesta kannetaan tuontitulli ja arvonlisävero. Jos kyseessä on ollut ilmainen korjaus, ei veroa tai tullia peritä. (Tulli 2015h, 23-25.)

Kun tavara palautetaan EU:n ulkopuolelta Suomeen korjattavaksi, on kyseessä sisäinen jalostus. Tämä edellyttää Tullin lupaa. Maahantuonnin yhteydessä ei kanneta veroja, vaan asetetaan niiden määrää vastaava vakuus. Jälleenviennin ajankohta määritellään tuontivaiheessa. Yleensä se on korkeintaan 12 kuukautta. Kun jälleenvienti on tehty, siitä toimitetaan päätöstilitys valvovalle Tullille. (Tulli 2015h, 26.)

Jos kyseessä on Sisäisen jalostuksen yksinkertaistettu lupa, ei tavaraa voida vaihtaa, vaan EU:n ulkopuolelle on lähetettävä sama tavara. Yksinkertainen lupa ei myöskään anna mahdollisuutta ennakkoviennille. Jos korjattavia tuotteita toimitetaan usein, kannattaa yrityksen hakea sisäisen jalostuksen taanomaista lupaa. Se mahdollistaa tavaran vaihdon niissä tapauksissa, kun korjaus ei ole mahdollista tai kannattavaa. (Tulli 2015h, 26-28.)

4 CASE SCANFIL EMS OY SIEVI - EMPIIRINEN TUTKIMUS

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli kehittää Scanfil EMS Oy:n, Sievin yksikön tullauskäytäntöjä, selvittää tullauksiin liittyvät kustannukset ja mahdollisesti löytää niihin säästöjä. Jotta se oli mahdollista, täytyi ensimmäisenä perehtyä Scanfilin tämän hetkisiin käytäntöihin, asiakkaisiin, toimittajiin, vientiin ja tuontiin sekä niistä aiheutuviin kustannuksiin. Selvitys Scanfilin nykytilasta olikin opinnäytetyöni empiirinen osuus. Tutkimusmenetelmäksi valitsin case-tutkimuksen, joka mielestäni sopi tähän tilanteeseen parhaiten. Jorma Kanasen mukaan case-tutkimuksen kohteena on tämänhetkinen ilmiö, tutkimus toteutetaan luonnollisessa ympäristössään ja siihen käytetään useita eri tietolähteitä (Kananen 2013, 54). Selvitys tehtiin pääosin havainnoimalla, mutta tein myös pienimuotoisia haastatteluja ja kyselyjä. Kustannuksista sain tiedot kirjanpito-osastolta, vaikka joiltain osin ne täytyi laskea manuaalisesti. Scanfilin vienteihin ja tuonteihin sekä niistä aiheutuneisiin kustannuksiin huomioitiin vuosi 2016.

4.1 Scanfil EMS Oy:n esittely

Scanfil EMS Oy on pörssilistattu, kansainvälinen elektroniikkateollisuuden sopimusvalmistaja ja järjestelmätoimittaja, joka on toiminut vuodesta 1976 lähtien. Scanfil tarjoaa asiakkailleen laajan palvelukonaisuuden, joka sisältää tuotesuunnittelun, tuotteen valmistuksen, materiaalien hallinnan sekä logistiset ratkaisut. Scanfilin kilpailuvaltteja ovat nopeus, joustavuus ja luotettavuus. Scanfil valmistaa muun muassa mobiili- ja tietoliikenneverkkolaitteita, automaatiojärjestelmien moduuleja, taajuusmuuttajia, hissien ohjausjärjestelmiä, analysaattoreita, erilaisia peli- ja itsepalveluautomaatteja sekä hoitoteknologiaan ja säähavainnointiin liittyviä laitteita. (Scanfil 2015a.)

Scanfilin palveluita käyttävät useat kansainväliset automaatio-, tietoliikenne, energia- ja terveystekniikka-alan toimijat sekä kaupungistumiseen liittyvien toimialojen yritykset (Scanfil 2015a). Scanfilin asiakkaita ovat Kone, Veikkaus, Thermo Fisher Scientific, Vaisala, The Switch, Metso, ABB, Nordic, Porkka, Powernet, Airbus, Axis, Planmeca, Tomra jne. (Scanfil 2015b). Scanfilin pääkonttori ja yksi tehdas sijaitsevat Sievissä. Lisäksi sillä on tuotantolaitoksia Virossa, Ruotsissa, Puolassa, Saksassa, Kiinassa ja USA:ssa. Kaikki yksiköt huomioituina, Scanfililla on työntekijöitä noin 3500 henkilöä.

4.2 Scanfil EMS Oy Sievi

Sievissä valmistetaan niin mekaniikkaa, kuin integroituja laitteitakin. Yksi Scanfil EMS Oy:n merkittävimpiä vahvuuksia on kyky yhdistää elektroniikka- ja mekaniikkavalmistus, mikä takaa korkealaatuisten ja teknisesti edistyneiden integroitujen laitekokonaisuuksien valmistamisen. Tästä hyvä esimerkki on Veikkaukselle valmistettavat peliautomaatit. Peliautomaattien osalta Scanfilin Sievin tehdas huolehtii materiaalien hankinnasta, osien ja osakokonaisuuksien valmistamisesta, kokoamisesta, testauksesta, pakkauksesta ja loppuasiakkaalle toimituksesta. (Scanfil 2015c.). Kuvassa 1 on Scanfilin Sievin tehtaalla valmistettuja pelikoneita valmiina asiakkaalle lähetettäväksi.

KUVA 1. Sievin tehtaalla valmistettuja pelikoneita Veikkaukselle (Syrjänen, 2016)

Pelikoneiden lisäksi Sievissä valmistetaan jäähdytysjärjestelmiä, pilvenkorkeusmittareita, hissien ohjausjärjestelmiä ym. Vuoden 2017 aikana Sievissä aloitettiin hoitoteknologialaitteiden valmistus. Veikkauksen lisäksi Sievin tehtaalla suurimpia asiakkaita, ovat Kone, Vaisala, ABB ja Thermo Fisher. Sievi toimittaa materiaaleja globaalisti myös omille tehtaalleen.

4.3 Nykytilan kuvaus

Saadakseni selville Scanfil EMS Oy:n Sievin tehtaalla tämänhetkiset tullaussuhteet liittyvät käytännöt, tein havaintoja, lähetin sähköpostikyselyitä, keskustelin useiden eri henkilöiden kanssa sekä haastattelin huolitsijaa, joka pääasiassa hoitaa Scanfilin ulkomaan lähetykset. Työssäni olen myös itse tekemisissä tulliasioiden kanssa. Kustannuksiin liittyen kävin manuaalisesti läpi tuonti- ja vientilaskuja sekä pyysin kirjanpito-osastolta tilinpäätöstiedot vuoden 2016 rahti- ja tullauskuluista. Selvitin Scanfilin järjestelmästä erilaisten raporttien avulla, paljonko Scanfilin Sievin tehtaalla on ollut myyntiä ja hankintoja sekä, miten suuri osa niistä on ollut kaupankäyntiä EU:n ulkopuolisten maiden kanssa. Toimeksiantajan pyynnöstä kaikki numeerinen tieto pidetään salaisena. Laskelmat ovat litteroituina arkistossani.

4.3.1 Scanfil EMS Oy Sievin tehtaalla tuonti ja vienti

Selvittääkseni, kuinka paljon Scanfil Sievi tekee hankintoja EU:n ulkopuolelta, pyrin löytämään järjestelmästä mahdollisimman luotettavan ja riittävästi tietoa antavan raportin. Tämä osoittautui varsin hankalaksi, enkä loppujen lopuksi onnistunut saamaan raporttia, josta olisi käynyt ilmi kaikki tarvitsemani tiedot (toimittajat maittain, materiaalinimikkeet, tullinimikkeet, huolitsijat, toimitusehdot ja kustannukset). Jouduinkin tekemään laskelmat useita eri raportteja yhdistämällä. Saamani tutkimustulos ei siten ole täysin aukoton, mutta riittävä antamaan oikean kuvan siitä, kuinka suuri EU:n ulkopuolisten hankintojen osuus on verrattuna EU-hankintoihin.

Tutkimuksessa kävi ilmi, että järjestelmän mukaan, vuoden 2016 aikana oli Scanfilin Sievin tehtaalla ollut yhteensä X-määrä materiaalien saapumistapahtumia. Määrään sisältyvät kaikkien hankintojen vastaanotot valmistettaviin tuotteisiin tarvittavista materiaaleista aina käyttötavaroihin, kuten esimerkiksi työtakkeihin ja työkaluihin. Laskelmissa on huomioitu ostot materiaaliriveittäin, koska tulli kohdistuu nimenomaan yksittäisiin materiaaleihin, eikä tilauskokonaisuuksiin. Näin laskettuna EU-hankintojen osuus kaikista järjestelmän kautta tehdyistä hankinnoista oli noin 82 % ja EU:n ulkopuolelta tulleiden

materiaalien eli tuonnin osuus noin 18 %. Eniten EU:n ulkopuolista tuontia oli Kiinasta, noin 97 %. Lisäksi tuontia oli muun muassa Kanadasta, USA:sta, Malesiasta, Japanista ja Norjasta.

Myös Scanfilin myyntien osalta kohtasin raportoinnissa samanlaisia haasteita, kuin hankinnoissa. Järjestelmästäme ei löytynyt raporttia, joka olisi kattavasti antanut tietoa asiakkaista maittain, toimitetuista materiaaleista ja niiden tullinimikkeistä, huolitsijoista ja toimitusehdoista. Kaikki tiedot kyllä löytyivät, mutta eri raporteilta. Eri raportteja yhdistelemällä sain kuitenkin mielestäni riittävän kuvan siitä, miten suuri osuus Scanfilin myynneistä on EU:n ulkopuolisiin maihin kohdistuvaa vientiä.

Tutkimuksessa kävi ilmi, että suurin osa Scanfil EMS Oy:n Sievin tehtaan myynnistä vuonna 2016 oli EU-myyntiä, noin 97 %. Myynnistä vain 3 % kohdistui EU:n ulkopuolelle, esimerkiksi Yhdysvaltoihin ja Kiinaan, jotka olivatkin suurimmat yksittäiset vientimaat. Sopimusvalmistajan ominaisuudessa Scanfil toimittaa tilaukset asiakkaidensa keskusvarastoihin ja logistiikkakeskuksiin, jotka pääasiassa sijaitsevat Euroopassa, mikä selittää EU-myyntin suuren osuuden.

Asiakas X tekee tässä poikkeuksen. Sillä on omien asiakkaitensa kanssa sopimus, jonka mukaan sen alihankkijoilla tulee olla valmiudet toimittaa materiaaleja ja tuotteita suoraan loppuasiakkaille. (Osa näistä toimituksista on reklamaatioiden korvaustoimituksia.) Tämä puolestaan selittää sen, miksi Scanfililla on EU:n ulkopuolista vientiä eniten nimenomaan tälle asiakkaalle. Nämä viennit saattavat kohdistua hyvinkin ”eksoottisiin” maihin ja muodostavat tullauksen näkökulmasta haastavimman osuuden kaikista Scanfilin Sievin tehtaan vienneistä.

4.3.2 Scanfilin tämänhetkiset tullauskäytännöt

Oli haastavaa saada selville, ketkä Scanfilin Sievin tehtaalla ovat tekemisissä tullauksiin liittyvien asioiden kanssa ja miten. Pitkälliseen omaan kokemukseen ja havainnointiin perustuen tiesin, että itseni lisäksi niitä hoitavat muun muassa myyntisihteerit, ostajat, kirjanpito-osaston henkilöstö ja materiaali-päällikkö. Keskustelin muun muassa ostajien ja materiaali-päällikön kanssa. Kirjanpito-osaston toimintaan kävin tutustumassa paikan päällä. Lähetin myös aiheesta yleisen sähköpostikyselyn Scanfilin Sievin tehtaan henkilöstölle. Lähtökohtaisesti minulla oli kaikille samat kysymykset: ”Oletko työssäsi tekemisissä tulliasioiden kanssa?” ”Jos olet, niin miten.”

Merkittävin asia, mikä tutkimuksen aikana kävi ilmi, oli, että Scanfil on antanut lähes kaikki tullauksiin liittyvät käytännön toimet huolitsijoiden tehtäväksi. Huolitsijat tekevät sekä tuonti-, että vienti-ilmoitukset. Viennin yhteydessä huolitsija maksaa kohdemaahan arvonlisäverot ja tullimaksut, jotka se perii Scanfililta rahtilaskun yhteydessä. Tuonnissa arvonlisäverot ja tullimaksut perii Tulli suoraan Scanfililta. Tullilaskut (LIITE 5, summat poistettu liikesalaisuutena) tulevat Scanfilin pääkonttoriin, jossa kirjanpito-osasto huolehtii niiden maksamisesta, arkistoinnista ja tiliöinnistä. Scanfilin kirjanpidossa on omat tilit osto- ja myyntirahdeille sekä tullikuluille. Tullikuluihin on kuitenkin kirjattu vain tuonnista aiheutuneet tullikulut. Vientiin liittyneitä tullikuluja ei ole eritelty, vaan ne ovat mukana myyntirahdeissa. Kirjanpito-osastolle tulevat myös luovutus päätökset (luovutus vapaaseen liikkeeseen) sekä poistumisvahvistukset, jotka kirjanpito-osasto arkistoi.

Arkistoinnin, maksamisen ja tiliöinnin lisäksi Scanfilin kirjanpito huolehtii kuukausittaiset Intarastat ilmoitukset Tullille. Tämä tapahtuu sähköisesti niin sanotun TYVI-palvelun kautta. Intrastoja varten tulee Scanfilin järjestelmässä olla kaikille nimikkeille vähintään kahdeksannumeroinen CN-tullinimike. Kirjanpito-osastolta kuitenkin kerrottiin, että tullinimikeitä ei aina kaikista nimikkeistä löydy, vaan he joutuvat kysymään niitä esimerkiksi myynnistä ja ostoista vastaavilta henkilöiltä ja materiaalipäälliköltä. Joissain tapauksissa he etsivät tullinimikkeet itse.

Materiaalipäällikön kanssa keskustellessani, kävi ilmi, että viime kädessä hän vastaa siitä, että tuonnissa ja viennissä käytetään oikeita tullinimikkeitä. Hän on Scanfilin yhteyshenkilö Tullin suuntaan ja mukana Tullin tekemissä tullitarkastuksissa. Hänen puoleensa käännetään ongelmatilanteissa. Edellisessä kappaleessa mainitut tullilaskut tulevat myös hänelle ja hän puuttuu niihin jos tullimaksu vaikuttaa erityisen suurelta. (Tuomaala 2016.)

Omassa työssäni varmistan, että kaikilla myytävillä nimikkeillä on tullinimike. Sen lisäksi huolehdin lähetysten mukaan maakohtaisia dokumentteja, kuten kauppakamarin leimaamia alkuperämaatodistuksia ja kauppalaskuja. Lisäksi esimerkiksi Iraniin meneviin lähetyksiin lisään toimittajan allekirjoittaman todistuksen siitä, ettei lähetys sisällä mitään YK:n asettamien pakotteiden piiriin kuuluvia hyödykkeitä. Joihinkin maihin saattavat tulliviranomaiset vaatia erillisen proforma-laskun, josta tulee käydä ilmi tavaran alkuperä, tullinimike ja arvo.

Lähekkään sähköpostikyselyyn siitä, millaisissa tilanteissa Scanfilin Sievin tehtaassa työntekijät ovat olleet tekemisissä tullitariffin tai muuten tullauksiin liittyvien toimenpiteiden kanssa, sain vain muutamia vastauksia. Osa vastasi sähköpostilla ja osa kävi luonani keskustelemassa aiheesta. Kuten osasin

odottaakin, tullauksiin liittyviä asioita ilmoitti kohtaavansa esimerkiksi ostajat, jotka joutuvat selvittämään materiaalinimikkeille tullinimikkeitä, alkuperämaita ja nettopainoja kuukausittain. Heidän lisäksi kaksi huoltohenkilöstöön kuuluvaa henkilöä ilmoitti etsineensä muun muassa tullinimikettä, kun he ovat ostaneet tai myyneet koneita. Esimerkiksi tuotantojen siirrot Sievistä muualle tai muualta Sieviin ovat olleet tällaisia tilanteita. Sourcingista yksi henkilö ilmoitti lisäävänsä toisinaan tullitariffinumeron tuotteen nimiketietoihin.

Yksi avainasiakaspäälliköistämme kertoi selvittelleensä tullitariffikoodeja ongelmatilanteissa, kuten aiheettomasti peritty polkumyyntitulli tai muut Scanfilin näkemyksen mukaan aiheettomat tariffimaksut. Toinen tyypillinen ongelmatilanne hänen mukaansa on tavaroiden jääminen tulliin jonkin epäselvän tai puutteellisen informaation tai dokumentin vuoksi. Näissä tilanteissa hän on auttanut selvityksessä. Tarjotessaan asiakkaille uusia projekteja ja määrittäessään soveltuvinta valmistuspaikkaa, hän ottaa huomioon tullitariffit arvioidessaan kokonaiskustannusta asiakkaalle. (Kangas 2017.)

En saanut yhtään vastausta myyntihenkilöstöltä, mutta heidän esimiehensä kertoi myyntisihteerien tarvitsevan silloin tällöin tullinimikkeitä. Hän totesi myös, että hinnoittelijoiden, jotka perustavat myyntinimikkeitä, pitäisi lisätä tullinimike nimiketietoihin. Hän kuitenkin myönsi, että näin ei läheskään aina tapahdu. Hän totesi, että tullinimikkeisiin liittyen ei Scanfililla on järjestetty koulutusta, eikä myöskään ole selkeästi määritelty, kenen tehtäviin tullinimikkeen valinta ja nimiketietoihin lisääminen kuuluvat. (Hollanti 2017.)

Vuoden 2017 alussa tapahtui HS-nimikkeistössä iso muutos. Muutoksen yhteydessä muun muassa poistettiin joitakin alanimikkeitä, muodostettiin uusia alanimikkeitä sekä selkeytettiin nimike- ja huomautustekstejä. (Tulli 2016v. 3 ja 4). Muutos ei koskettanut Scanfililla käytössä olevia tullinimikkeitä kovinkaan paljon, mutta tarvittavilta osin muutostyön teki ostopäällikkö.

Haastatteluista ja keskusteluista kävi ilmi, että merkittävin toimi tullauksiin liittyen Scanfilin Sievin tehtaalla oli tullinimikkeen etsiminen ja lisääminen nimiketietoihin. Lähes kaikki vastaajat kertoivat joutuneensa jossain vaiheessa miettimään, mikä on ostettavan tai myytävän tuotteen tullinimike. Suurin osa totesi sen löytämisen olevan hankalaa ja useat olivat kokeneet epävarmuutta, olivatko päätyneet valinnassaan oikeaan tullinimikkeeseen. Haastattelut olen litteroinut arkistooni.

4.3.3 Huolinnan osuus

Kuten jo edellisessä luvussa (4.3.2) totesin, Scanfil EMS Oy Sievi on antanut tullauksiin liittyvät toimet huolitsijoiden tehtäväksi. Sopimukset huolitsijoiden kanssa ovat selkeät. Huolitsijoiden tehtäviin kuuluvat lähetysten nouto, kuljetus ja jakelu vastaanottajalle sekä EU:n ulkopuolisille alueille myös normaali vienti- ja tuontihuolinta. Tuontien osalta Scanfil ei maksa tulleja huolitsijan kautta vaan suoraan tulliverotilille. Viennissä tullimaksut ja arvonlisäverot maksaa huolitsija, joka perii ne Scanfililta rahtilaskuilla.

Koska opinnäytetyöni liittyy nimenomaan tullauksiin, perehdyin erityisesti niihin huolitsijoihin, jotka hoitavat kuljetukset EU:n ulkopuolisiin maihin ja/tai niistä Suomeen. Vuoden 2016 aikana oli Scanfil käyttänyt EU:n ulkopuolisessa tuonnissa eniten DHL GF:n palveluja ja seuraavaksi eniten DHL Expressiä. Loppuvuodesta oli otettu enenevässä määrin käyttöön Schenkeriä erityisesti Kiinan tuonteihin. Myös TNT:tä oli käytetty jonkin verran.

On todettava, että raportit eivät antaneet huolitsijoista täysin aukotonta tietoa, koska kaikissa ostotilauksissa ei huolitsijaa oltu mainittu. Huolitsija puuttui noin 12 %:lta ostotilauksista, mikä on kuitenkin huomattavasti vähemmän, kuin kahden eniten käytetyn huolitsijan osuudet, joten puuttuvat huolitsijat eivät vaikuta tältä osin lopputulokseen. Kyseisissä tilauksissa ei ole käytetty yhtä ja samaa huolitsijaa, vaan ne ovat vaihdelleet ja niiden joukossa on ollut myös kyseiset kaksi suurinta huolitsijaa. Suurimmaksi osaksi tuontiin liittyvät kulut ovat Scanfilin vastuulla. Epäselvissä tilanteissa huolitsija ottaa yhteyttä ostajaan ja kysyy esimerkiksi tullinimikettä tullausta varten, jolloin ostajat joutuvat sitä selvittämään.

EU:n ulkopuolelle tapahtuvan viennin osalta raportit eivät antaneet aivan yhtä selkeää tietoa, koska lähes puolesta puuttuivat huolitsijatiedot kokonaan. Huolitsijoina oli kuitenkin käytetty muun muassa DHL Expressiä, DHL GF:ää, Schenkeriä ja TNT:tä. Suurimmassa osassa vientiä oli käytetty sellaisia toimitusehtoja, joiden mukaan tullauskulut tai vientihuolinta eivät olleet olleet Scanfilin vastuulla (EXW, FCA ja DAP).

Koska minua kiinnostivat tullauksista aiheutuneet kustannukset, kiinnitin erityistä huomiota niihin toimituksiin, joissa toimitusehtona oli ollut DDP. Tällaisia tapauksia oli ollut noin 13 % EU:n ulkopuolelle kohdistuneista vienneistä. Kaikki tilaukset olivat olleet asiakas X:n loppuasiakkaille toimitettuja reklamaatioiden korvaustoimituksia. Näissä oli huolitsijoina käytetty pääsääntöisesti DHL Expressiä sekä muutamassa tapauksessa TNT:tä.

Haastattelin DHL Expressin edustajaa ja hän kertoi, ettei esimerkiksi tullietuuksien pyytäminen ole DHL:llä olemassa oleva palvelu. DHL tekee tulli-ilmoituksen lähettäjän dokumenttien perusteella. Muun muassa tullinimikkeet määrittävät kunkin lähetyksen osan ALV-summien määrän sekä sen, joutuuko maahantuojia maksamaan tuontitullia tavaroista ja millä prosentilla. Itse viennin tulli-ilmoittamiseen ei liity tullimaksujen suorittamista, vaan tullimaksut kerätään määrämaassa. Näitä tullimaksuja ohjaavat kansainväliset kauppasopimukset ja tullinimiketason etuuskohtelut syntyvät niistä globaalisti. Scanfil tai mikään muukaan yritys ei voi kuljetusyritykseltä pyytää erikseen tullietuuksia, vaan ne määrittyvät edellä mainitulla tavalla. (Wennerstrand 2017.)

Tullin nettisivuilla on kuitenkin useassa eri tilanteessa tuotu esille se, että jos tavaroille halutaan tuotaessa tai vietäessä tullietuutta, se tulee erikseen pyytää tulli-ilmoitusta tehdessä. Esitinkin DHL Expressin edustajalle jatkokysymyksen, miten Scanfil voisi näitä tullietuuksia saada. Arvelin hänelle sen edellyttävän sitä, että Scanfil toimittaa DHL:lle tullietuuden pyytämiseen vaadittavat dokumentit. Edustaja totesi, että juuri näin tulisi toimia. Niissä tapauksissa, joissa vietävä tavara täyttäisi tullietuuksien saantiin asetetut kriteerit, kannettavien tullien määrä olisi pienempi, kuin ilman etuutta. (Wennerstrand 2017.)

4.3.4 Kustannukset

Tuonnin osalta kustannukset olivat varsin helposti löydettävissä. Kirjanpito-osastolta sain tiedon, että vuonna 2016 ostorahdit olivat olleet X euroa. Tuonnin tullikulut olivat puolestaan olleet X euroa. (Tuonnin rahti- ja tullikuluihin sisältyvät myös Scanfilille reklamaatiopalautuksina tulleet tavarat.) Kaikki ostot yhteensä olivat olleet X euroa, josta EU:n ulkopuolisten ostojen osuus oli noin 19 %. Tässä summassa ei ole huomioitu rahtikuluja, joiden selvittäminen manuaalisesti oli lähes mahdotonta, eikä ainakaan olisi antanut riittävän luotettavaa kuvaa suuren virhemahdollisuuden vuoksi. Tullikulut EU:n ulkopuolisesta tuonnista olivat olleet vain 2,5 %, mikä vahvisti minulle annettua käsitystä siitä, että tullikulut eivät ole Scanfilin Sievin tehtaalle erityisen suuri kustannuserä. (Kaikista hankintakuluista tullimaksut muodostivat vain 0,06 %.)

Viennin osalta eivät tullauksiin liittyvät kulut olleet niin yksiselitteiset. Kirjanpito-osasto ilmoitti, että vuonna 2016 olivat myyntirahdit olleet X euroa. Tähän summaan sisältyivät myös kaikki huolintaan liittyneet kulut, esimerkiksi kolmansiin maihin maksetut tullimaksut ja arvonlisäverot. Koska kaikki nämä kuluerät liittyivät lähinnä minun käsittelemiini tilauksiin, oli minulla suurimmaksi osaksi käytössäni niihin liittyneet rahtilaskut ja pystyin manuaalisesti laskemaan, kuinka paljon Scanfil oli maksanut

tullia. Välttääkseni virheitä, keräsin tiedot Excel-taulukkoon ja merkitsin lukemien viereen rahtilaskunumeron, ettei samaa laskua tulisi käsiteltyä kahteen kertaan. Myös laskusuoritukset tein Excelillä.

Tullauksista aiheutuneet kulut muodostivat myyntirahdeista vain noin 2 %. Tässä on huomioitu vastaanottajamaihin maksetut tullit ja muut kulut sekä huolintamaksut. Vaikka en saanutkaan kaikkia laskuja tarkastettaviksi, oli niitä kuitenkin joka kuukaudelta, joten puuttumaan jäi korkeintaan muutamia laskuja. En usko sen vaikuttaneen lopputulokseen niin paljon, että se olisi muuttanut olennaisesti viennistä aiheutuneita tullauskuluja. Lisäksi osa näistä kuluista on ollut mahdollista laskuttaa jälkikäteen asiakkaalta.

Huomioni kiinnittyi kuitenkin muutamaaan isohkoon tullauskuluun. Esimerkiksi Intiaan menneessä lähetyksessä olivat tullikulut olleet X euroa, mikä oli noin kolmannes koko lähetyksen myyntiarvosta. Tuotteiden tullinimikkeinä olivat olleet 84313100 ja 85369040. Tullinimike 84313100 (hissien, kippikauhavintturien ja liukuportaiden osat) on Scanfililla paljon käytetty tullinimike ja EU:ssa se on niin sanottu 0-tariffillinen tullinimike (tulli 0 %). Onkin huomionarvoista, että monilla vientimailla voi olla korkeitakin tulleja tuotteille, joiden oman maan tuotantoa halutaan tukea, vaikka EU:ssa kyseisellä tuotteella olisi 0 %:n tullinimike.

Kävin läpi myös tuontitullaukseen liittyneitä tullauspäätöksiä. Tullauskulut vaihtelivat tullinimikkeittäin 2 %:sta aina 6,5 %:iin. Erityisesti huomioni kiinnittyi tullauspäätökseen, jossa oli tullinimikkeenä eri nimike, kuin järjestelmässämme. Tiedustelin tähän syytä ja kävi ilmi, että vastoin toimittajan kanssa tehtyä sopimusta, toimittaja oli käyttänyt lähettämälleen materiaalille tullinimikettä, jota heidän tulliviranomaisensa olivat vaatineet. Näkemykset siitä, millaiseksi materiaaliksi tuote katsotaan voivat siis vaihdella maittain. Scanfilin näkökulmasta kyseessä oli pääsääntöisesti hisseissä käytettävä osa. Toimittajamaan näkemyksen mukaan kyseessä oli varaosa, jonka tullinimike piti valita ensisijaisesti materiaalin mukaan. Tämä vahvisti entisestään sitä käsitystä, että EU:n ulkopuolisten maiden kanssa käytävässä kaupassa eivät välttämättä päde samat säännöt, kuin EU-kaupassa.

Joka tapauksessa voidaan todeta, että tullauskulut eivät ole erityisen iso kuluerä Scanfilin kansainvälisessä kaupassa. Suurin osa kaupankäynnistä on EU:n sisäistä ja ulkokaupassa tullauskulut jäävät varsin pieneltä osin Scanfilin vastuulle ja ovat niissäkin tapauksissa kaikkiin kuluihin verrattuina pienet. Tämä ei kuitenkaan poista sitä mahdollisuutta, että epäsuotuisaa tullinimikettä käytettäessä voivat tullikulut nousta suuriksi. Väärä tullinimike voi aiheuttaa myös polkumyyntitulleja sekä vienti- tai tuontirajoituksia.

5 KEHITTÄMISEHDOTUKSET

Ensimmäisenä opinnäytetyöni tavoitteena oli selvittää toimeksiantajan nykyiset tullauskäytännöt, jonka perusteella olisi mahdollista kehittää toimeksiantajalle toimintamalli, jonka mukaisesti tullauksiin liittyvät toimet olisi tarkoituksenmukaisinta tehdä. Toimintamalli pitäisi sisällään esimerkiksi prosessikartan ja/tai linkkejä internetsivustoille, joiden avulla olisi mahdollista löytää muun muassa hyväksyttävä 0-tariffikoodi nopeimmin ja varmimmin. Empiirisessä osiossa kävi ilmi, että Scanfilin tullaukseen liittyvät toimet olivat vähäiset. Merkittävin tullauksiin liittyvä tehtävä oli tullinimikkeen valinta niin myytävälle, kuin ostettaville tavaroille. Tullinimikettä tarvittiin myös Intrastat-ilmoituksissa. Koska tullinimikkeen valinta koettiin yleisesti hankalaksi, päädyin kehittämään nimenomaan oikean tullinimikkeen löytämistä.

5.1 Yleistä tullinimikkeen valinnasta

Tutkimuksessani kävi ilmi, että esimerkiksi ostajat joutuvat usein selvittämään tullinimikettä siinä vaiheessa, kun tavara on jo tulossa Scanfilille tai Intrastat-ilmoituksia varten. Molemmissa tapauksissa on yleensä kiire, joten tuotteen tietojen selvittämiseen ei välttämättä ole kovin paljon aikaa, mikä lisää riskiä, että valitaan epäedullinen tullinimike. Mielestäni olisikin tärkeää, että Scanfililla määriteltäisiin henkilöt, jotka perustavat osto- ja myyntinimikkeitä ja heidät sekä velvoitettaisiin, että koulutettaisiin lisäämään tavaranimikkeelle tullinimike jo nimikkeen perustamisvaiheessa.

Tutkimuksen aikana ei käynyt täysin selväksi, ketkä tällä hetkellä tavaranimikkeitä perustavat. Perustan niitä esimerkiksi itsekin ja tiedän, että varsinkin ostonimikkeille jää tullinimike helposti laittamatta. Ensimmäinen vaihe tullinimikkeen valinnassa olisikin se, että se sovitaan lisättäväksi niin sanotulle varastonimikkeelle jo osto- tai myyntinimikettä perustettaessa ja määritellään henkilöt, jotka sen tekevät. Tuonnissa ilmoitetaan 10-numeroinen tullinimike ja viennissä sekä Intrastat-ilmoituksissa 8-numeroinen. Suositeltavaa kuitenkin olisi laittaa varastonimikkeelle aina 10-numeroinen tullinimike, koska samaa tavaraa voidaan sekä ostaa, että myydä.

Ensisijaisesti oikeaa tullinimikettä kannattaa kysyä jo ostovaiheessa myyjältä. Myyjällä on yleensä tuotteesta paras tieto ja myyjä on jo saattanut selvittää tullinimikkeen. On tietysti mahdollista, ettei myyjän antamaa tullinimikettä löydy EU:n TARIC-tietokannasta. Tämän lisäksi, kuten luvussa 4.3.4 todettiin,

myyjän näkemys ei välttämättä vastaa Scanfilin näkemystä esimerkiksi tavaran käyttötarkoituksesta. Joka tapauksessa on myyjältä kysyttävä mahdollisimman tarkat tiedot tavarasta. Osto- ja myyntinimikkeen perustajan tulee tietää vähintään tuotteen materiaali, mutta tarvittaessa myös esimerkiksi mittatiedot (ulkomitat, jännite, ampeerit, jne.). Tullinimikettä tarvitaan myös vientituotteisiin, jolloin oikea tullinimikkeen määrittelijä on Scanfil. Lähtökohtaisesti Scanfililla on riittävät tiedot myyntinimikkeistä, koska yleensä kyseessä ovat Scanfililla valmistetut tuotteet.

Tuotteen materiaalitietojen lisäksi, tulee tietää jo edellisessä kappaleessa mainittu tavaran käyttötarkoitus. Koska toimittajan näkemys tuotteen käyttötarkoituksesta voi poiketa siitä, mihin sitä todellisuudessa käytetään, tämä tieto on syytä selvittää Scanfililla sisäisesti. Käyttötarkoituksen saa selville tarkistamalla liityntöjen kautta, mihin tuotteeseen tai tuotteisiin osaa käytetään. Myyntinimikkeiden käyttötarkoitus tiedetään, koska ne ovat Scanfililla valmistettuja tuotteita. Varastosta myytävät yksittäiset tavarat myydään varaosina.

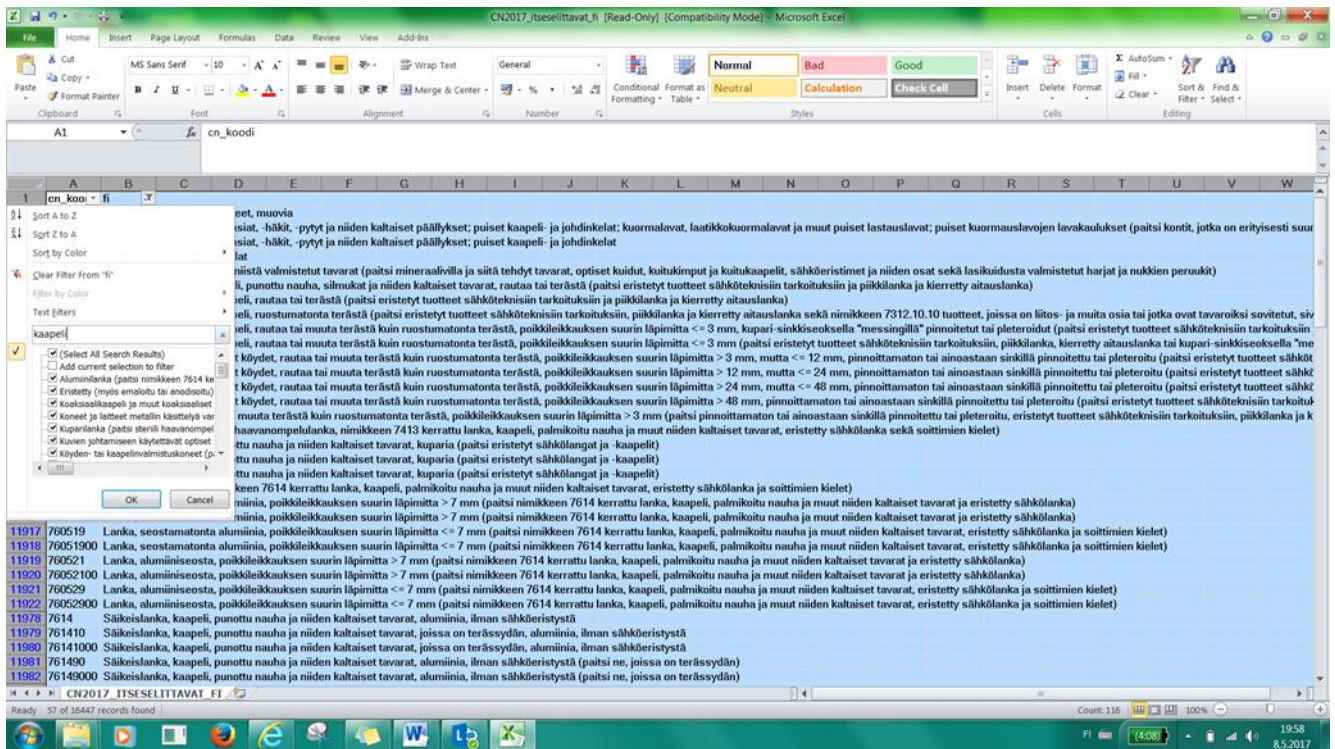
5.1.1 Käytännön hakutyö

Hyvä lähtökohta tullinimikkeen valintaan on tutustua Suomen käyttötariffiin Tullin nettisivuilla linkistä <http://tulli.fi/tietoa-tullista/tullin-toiminta/kayttotariffi#>. Oikean tullinimikkeen määrittämisessä on otettava huomioon yleiset tulkintasäännöt (Yleissäännöt ja erityismääräykset), jotka löytyvät edellä mainitusta linkistä. Ne olisi syytä lukea edes kerran, vaikka tiedosto on pitkä. Samasta linkistä löytyy aakkosellinen hakemisto, joka auttaa oikean nimikkeen löytämisessä. Haun voi tehdä esimerkiksi käyttämällä hakukomentoa Ctrl + F. Kuvassa 2 on näkymää aakkosellisesta hakemistosta hakusanalla kaapeli.

Kaapelikelat , puiset	4415
Kaapelisarjat	
sähkö-, moottoriajoneuvoissa, aluksissa ja ilma-aluksissa käytettävät	8544
Kaapelit	
alumiinia, ei sähköeristystä	7614
koaksikaapeli ja muut koaksaaliset sähkönjohtimet	8544
kuparia, ei sähköeristystä	7413
rautaa tai terästä, ei sähköeristystä	7312
sähkökaapelit, eristetyt	8544

KUVA 2. Näkymää aakkosellisesta hakemistosta hakusanalla kaapeli (Tulli 2017a)

Toinen vaihtoehto tullinimikkeen hakuun on avata Tullin sivuilta Excel-muodossa oleva taulukko CN 2017 itseselittävät tekstit, joka löytyy linkistä <http://tulli.fi/tilastot/cn-nimikkeisto#>. Suodattamalla siitä voi esimerkiksi sanalla kaapeli saada yhdellä kertaa näkyviin kaikki tekstit, joihin sana kaapeli liittyy (KUVA 3). Tämä antaa mahdollisuuden vertailla samanaikaisesti kaikkia kaapeleihin liittyviä tullinimikehdotuksia, mikä helpottaa valintaa.

KUVA 3. Näkymä CN 2017 itseselittävien tekstien hakumahdollisuuksista (Tulli 2017c)

Aakkosellisesta hakemistosta tai CN 2017 itseselittävistä teksteistä tehdyllä haulla saadaan tullinimikkeestä vähintään neljä ensimmäistä numeroa. Tämän jälkeen palataan nettisivulle <http://tulli.fi/tietoa-tullista/tullin-toiminta/kayttotariffi#> ja avataan siellä valitun tullinimikkeen ryhmän tiedosto. Käyttötariffi on jaettu 99 ryhmään ja tullinimikkeen kaksi ensimmäistä numeroa osoittavat, mihin ryhmään tavara kuuluu. Jos kuvan 2 mukaisesta näkymästä valitaan esimerkiksi 8544-alkuinen tullinimike, jatkoa sille löytyy ryhmästä 85.

Ryhmätiedoston alussa on huomautuksia, joihin on hyvä tutustua. Tullinimikettä voi hakea tiedostosta valitsemallaan numerolla tai sanahaulla (CTRL + F). Kuvassa 4 on esimerkki näkymästä hakusanalla kaapeli. Tästä tiedostosta löytyy niin 10-numeroinen tullinimike, kuin tietoja tariffin mukaisista tulleista, lisäpaljousyksiköt ja viitteet liitteisiin, joista löytyy tietoa muun muassa etuuskohteluista.

8544 00 00 00	Eristetty (myös emaloitu tai anodisoitu) lanka ja kaapeli (myös koaksiaalikaapeli) sekä muut eristetyt sähköjohtimet, myös jos niissä on liittimiä; valokaapelit, joissa kullakin kuidulla on oma kuorensa, myös jos niihin on yhdistetty sähköjohtimia tai jos niissä on liittimiä (TN701) (TN702):	
8544 11 00 00	- käämilanka:	
8544 11 00 00	-- kuparia:	
8544 11 10 00	--- lakattu tai emaloitu	3,7; S:0 (EU003) (TM510)
8544 11 90 00	--- muut	3,7; S:0 (EU003) (TM510)
8544 19 00 00	-- muu	3,7; S:0 (EU003) (TM510)

KUVA 4. Näkymä ryhmätiedostosta hakusanalla kaapeli (Tulli 2017b)

Maakohtaista tietoa tullinimikkeestä saa Euroopan Komission TARIC-kyselystä: http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=fi&redirectionDate=20110615. Siellä kohtaan ”tavarakoodi” laitetaan valitusta tullinimikkeestä vähintään neljä ensimmäistä numeroa ja ”alkuperä-/määrämaa” kohtaan maa, josta tavara on tulossa. Tämän jälkeen painetaan ”selaa” (KUVA 5), minkä jälkeen avautuu kuvan 6 kaltainen näkymä, jossa näkyy yksityiskohtaisempaa tietoa esimerkiksi valitusta 854420-alkuisesta tullinimikkeestä.

KUVA 5. Näkymä Euroopan Komission TARIC-kyselystä (Euroopan Komissio 2017b)

8544 20	- koaksiaalikaapeli ja muut koaksiaaliset sähköjohtimet :
8544 20 00 10	- - PET:illä/PVC:llä eristetty taipuisa kaapeli: <ul style="list-style-type: none"> - enintään 60 V:n jännitettä varten, - enintään 1 A:n virtaa varten, - lämmönkestävyys enintään 105 °C, - yksittäisten lankojen paksuus enintään 0,1 mm (± 0,01 mm) ja leveys enintään 0,8 mm (± 0,03 mm), - johdinten välinen etäisyys enintään 0,5 mm ja - jakomitta (etäisyys johdinten keskilinjasta keskilinjaan) enintään 1,25 mm
8544 20 00 20	- - Antennin yhdyskaapeli, joka on tarkoitettu analogisten radiosignaalien (AM/FM) ja GPS-signaalien lähettämiseen ja jossa on <ul style="list-style-type: none"> - koaksiaalikaapeli - vähintään kaksi liitintä - vähintään kolme muovipidikettä kojelautaan kiinnittämistä varten jollaista käytetään 87 ryhmän tavaroiden valmistuksessa
8544 20 00 90	- - muut
8544 30	- sytytyskaapelisarjat ja muut kaapelisarjat, jollaisia käytetään ajoneuvoissa, ilma-aluksissa tai aluksissa :
	- muut sähköjohtimet, enintään 1 000 V:n jännitettä varten :
8544 60	- muut sähköjohtimet, suurempaa kuin 1 000 V:n jännitettä varten :
8544 70	- valokaapelit
8545	Hillielektrodit, hiiliharjat, lampunhiilet, paristohiilet ja muut grafiitista tai muusta hiilestä valmistetut tavarat, jollaisia käytetään sähkötarkoituksiin, myös jos niissä on metalleja : ^{(TN701) (TN702)}
8546	Mitä ainetta tahansa olevat sähköeristimet : ^{(TN702) (TN701)}
8547	Sähkökoneiden tai -laitteiden eristystarvikkeet, joitakin vähäisiä valettaessa tai puristettaessa ainoastaan

KUVA 6. Näkymä Euroopan Komission TARIC-kyselystä selauksen painamisen jälkeen (Euroopan komissio 2017c)

Seuraavaksi painetaan sen tullinimikkeen päältä, jota pidetään oikeana, jolloin kysely palaa kuvan 5 kaltaiseen tilaan sillä erotuksella, että tavarakoodina näkyy valittu tullinimike kokonaisuudessaan. Tämän jälkeen painetaan kuvaketta ”hae toimenpiteet” ja päästään näkemään, että Kiinasta tuotaessa kaapelin tullausarvo olisi 3,70 % (KUVA 7). Valitaan joko kyseinen nimike lopulliseksi tullinimikkeeksi, joka lisätään osto- tai myyntinimikkeelle tai vaihtoehtoisesti kokeillaan haun kautta, olisiko mahdollista valita tullinimike, jonka tullausarvo olisikin 0 %. TARIC-kyselyssä voi käydä tarkistamassa myös ryhmätiedoston kautta valitun tullinimikkeen maakohtaiset toimenpiteet.

Euroopan Komissio > Verotus ja tulliliitto > Verotuksen ja tulliliiton pääosaston tietokannat > TARIC > TARIC-tieto Kirjelaatikko TARIC | Kirjelaatikko QUOTA

User Guides, Information and Downloadable data: [\[Info\]](#) Ohje | Mitä uutta? | Tietoja | Yleisimmät kysymykset

TARIC-tieto [näytä] Viitepäivämäärä on 08-05-2017
Viimeisin päivitys: 08-05-2017

Maantieteellinen alue: Kiina - CN
tavarakoodi: 8544200090

XVI JAKSO KONEET JA MEKAANISET LAITTEET; SÄHKÖLAITTEET; NIIDEN OSAT; ÄÄNEN TALLENNUS- TAI TOISTOLAITTEET, TELEVISIOKUVAN TAI -ÄÄNEN TALLENNUS- TAI TOISTOLAITTEET SEKÄ TÄLLAISTEN TAVAROIDEN OSAT JA TARVIKKEET

85 RYHMÄ SÄHKÖKONEET JA -LAITTEET SEKÄ NIIDEN OSAT; ÄÄNEN TALLENNUS- TAI TOISTOLAITTEET, TELEVISIOKUVAN TAI -ÄÄNEN TALLENNUS- TAI TOISTOLAITTEET SEKÄ TÄLLAISTEN TAVAROIDEN OSAT JA TARVIKKEET

8544 Eristetty (myös emaloitu tai anodisoitu) lanka ja kaapeli (myös koaksiaalikaapeli) sekä muut eristetyt sähköjohtimet, myös jos niissä on liittimiä; valokaapelit, joissa kullakin kuidulla on oma kuorensa, myös jos niihin on yhdistetty sähköjohtimia tai jos niissä on liittimiä : (TN701) (TN702)

8544 20 - koaksiaalikaapeli ja muut koaksiaaliset sähköjohtimet :

8544 20 00 10 - - PET:llä/PVC:llä eristetty taipuisa kaapeli:

- enintään 60 V:n jännitettä varten,
- enintään 1 A:n virtaa varten,
- lämmönkestävyys enintään 105 °C,
- yksittäisten lankojen paksuus enintään 0,1 mm (± 0,01 mm) ja leveys enintään 0,8 mm (± 0,03 mm),
- johdinten välinen etäisyys enintään 0,5 mm ja
- jakomitta (etäisyys johdinten keskilinjasta keskilinjaan) enintään 1,25 mm

8544 20 00 20 - - Antennin yhdyskaapeli, joka on tarkoitettu analogisten radiosignaalien (AM/FM) ja GPS-signaalien lähettämiseen ja jossa on

- koaksiaalikaapeli
- vähintään kaksi liittintä
- vähintään kolme muovipidikettä kojelautaan kiinnittämistä varten

jollaista käytetään 87 ryhmän tavaroiden valmistuksessa

8544 20 00 90 - - muut

ERGA OMNES (ERGA OMNES)

↳ Kolmansien maiden tulli (01-01-1999 -) : **3.70 %** [R2261/98](#)

KUVA 7. Näkymä maakohtaisesta tullista (Euroopan Komissio 2017d)

5.1.2 Tullinimikkeen valinta viennin yhteydessä

Tullin sivujen mukaan sekä ostettavien että myytävien tuotteiden tullinimikkeet voidaan määrittellä samalla tavalla, kuin edellä on kuvattu (Tulli 2017d). Huolitsijan kanssa keskusteltaessa kävi kuitenkin ilmi, että vastaanottajamaissa ei välttämättä päde samat tullisäädökset, kuin Euroopan Unionissa. Vaikka Euroopan Unionissa olisi jollakin tullinimikkeellä 0-tariffi, voi siitä vastaanottajamaan lainsäädännön mukaan joutua maksamaan tullia. Useilla huolitsijoilla onkin tarjota palvelu, jonka kautta pääsee näkemään, millaisia kustannuksia mikin tullinimike saattaa aiheuttaa määräraamaassa. Esimerkiksi DHL:n tarjoama palvelu löytyy linkistä <https://tas.dhl.com/tas/servlet/login>.

Palvelu on englannin kielinen ja sinne täytyy luoda omat tunnukset. Sitä kautta pääsee tullinimikkeellä näkemään, millaisia kustannuksia viennistä mahdollisesti aiheutuu. Sieltä voi myös etsiä sopivaa tullinimikettä sekä teksti-, että tullinimikehaulla. Kuvassa 8 nähdään, että tullinimike 8431310001 aiheuttaa Kiinaan vietäessä 30 %:n tullikulut ja mahdollisesti myös muita kuluja. TARIC-kyselyn mukaan tullinimikkeen 8431310000 kolmansien maiden tulli on puolestaan 0 % (KUVA 9.). Näistä esimerkeistä

nähdään myös, että tullinimikkeet eivät välttämättä ole täysin yhteneväiset EU:n ja EU:n ulkopuolisten maiden välillä.

Interactive Classifier

Country * Domain * Code Type * Chapter * Heading * HS Code *

CHINA

Select the item that best describes your product and continue this process until you reach your final classification code. To go backwards in your code search,

Current Selection Hierarchy:	Select a Classification
<p>> 8431: Parts suitable for use solely or principally with the machinery of headings No.84. 25 to 84. 30</p> <p>▼</p> <p>> Of machinery of heading No. 84. 28 : Of machinery of heading No. 84. 28</p> <p>▼</p> <p>> 8431.31.00: Of lifts skip hoists or escalators</p> <p>▼</p> <p>> 8431.31.0001: Parts of accessibility lifts</p>	<p>Your final classification is: 8431.31.0001 > Select This</p> <p>Parts of accessibility lifts</p> <p>Associated clearance fee percentages are: DUTY - 30.0 % CIF</p> <p>Note : Additional taxes may apply, learn more by completing a full landed cost estimate.</p>

KUVA 8. Näkymä määrämään kuluista tullinimikkeelle 8431310001 (DHL Trade Automation Service 2014)

TARIC-tieto [näytä]

Viitepäivämäärä on 09-05-2017

Viimeisin päivitys: 08-05-2017

Maantieteellinen alue: Kiina - CN

tavarakoodi: 8431310000

XVI JAKSO KONEET JA MEKAANISET LAITTEET; SÄHKÖLAITTEET; NIIDEN OSAT; ÄÄNEN TALLENNUS- TAI TOISTOLAITTEET, TELEVISIOKUVAN TAI -ÄÄNEN TALLENNUS- TAI TOISTOLAITTEET SEKÄ TÄLLAISTEN TAVAROIDEN OSAT JA TARVIKKEET

84 RYHMÄ YDINREAKTORIT, HÖYRYKATTILAT, KONEET JA MEKAANISET LAITTEET; NIIDEN OSAT

8431 Osat, jotka soveltuvat käytettäväksi yksinomaan tai pääasiallisesti nimikkeiden 8425-8430 koneissa ja laitteissa : (TN701) (TN702)

- nimikkeen 8428 koneiden ja laitteiden osat :

8431 31 ▼ - - hissien, kippikauhavintturien ja liukuportaiden osat

ERGA OMNES (ERGA OMNES)

→ Kolmansien maiden tulli (01-01-1999 -) : 0 %

[R2261/98](#)

→ Suspensio - tavarat tiettyjä laiva-, vene- ja muita alusluokkia sekä poraus- tai tuotantolauttoja varten (01-07-2016 -) :

0 (EU003)
% (TM510)

[R2658/87](#)

[Näytä ehdot]

KUVA 9. Näkymä TARIC-kyselyn tuloksesta tullinimikkeelle 8431310000

DHL:n tarjoaman palvelun avulla on mahdollista selvittää määräraassa aiheutuvat kulut ja huomioida ne esimerkiksi hinnoittelussa. Viennissä varmin tapa välttyä tullikuluilta on kuitenkin pyrkiä käyttämään sellaista toimituslauseketta, joka määrittää tullikulut vastaanottajan vastuulle.

5.1.3 Yhteenveto tullinimikkeen valinnasta

Tullinimikkeen hakuun löytyy useita vaihtoehtoja. Henkilökohtaisen kokemuksen perusteella arvioisin, että alkuun pääsee paremmin CN 2017 itseselittävien tekstien kautta, koska sieltä on mahdollisuus saada samaan näkymään kaikki tieto eri tullinimikevaihtoehdoista. Kyseinen taulukko on myös päivitetty viimeisimmäksi (9.1.2017, aakkosellinen hakemisto on päivitetty viimeksi 1.4.2016), joten tieto on ajantasaista. CN 2017 itseselittävien tekstien Excel-tilukko on mahdollista tallentaa omalle koneelle, mutta mielestäni on parempi käyttää vain nettilinkkiä. Siten varmistetaan, että käytössä on aina uusin tieto.

Tärkeintä tullinimikkeen valinnassa on riittävä tieto tuotteesta, jolle tullinimikettä haetaan. Mielestäni ei voi liikaa korostaa myöskään sitä, että tullinimikkeet lisättäisiin varastonimikkeille jo nimikkeen perustamisvaiheessa ja, että sen tekisi henkilö, jolla on riittävästi tietoa osasta/tuotteesta. Tulenkin tähdentämään toimeksiantajalle sitä, miten tärkeää on määritellä varastonimikkeiden perustajat ja sen jälkeen kouluttaa heidät tullinimikkeen valintaan.

Opinnäytetyön tavoitteena oli luoda prosessikartta tullinimikkeen valinnasta. Se löytyy kuvioista 4. Prosessikarttaan on kuvattu tullinimikkeen valinta yksikertaistetusti ja se voidaan sellaisenaan lisätä esimerkiksi Scanfilin intranettiin, josta jokainen sitä tarvitseva voi sen löytää. Prosessikartassa on erityisesti otettu huomioon toimeksiantajan toivomus siitä, että se sisältää linkit ajantasaisille nettisivustoille.

KUVIO 4. Prosessikartta tullinimikkeen valintaan

5.2 Säästömahdollisuudet

Toisena opinnäytetyöni tavoitteena oli selvittää Scanfilin Sievin yksikölle tullauksista aiheutuvat kustannukset ja olisiko niissä mahdollista säästää. Vaikka raportit ja laskelmat, joiden kautta pyrin pääsemään selville tullauksista aiheutuneista kustannuksista, eivät olleetkaan aukottomia, antoivat ne kuitenkin selviä viitteitä siitä, ettei tullauksista aiheudu Scanfilin Sievin tehtaalle merkittäviä kustannuksia. Varsinaiset säästötoimenpiteet eivät siten vaikuta ajankohtaisilta. Tosin tavaranimikkeiden perustamisen

ja niihin tullinimikkeiden valinnan ja lisäämisen keskittäminen muutamalle siihen koulutetulle henkilölle, olisi merkittävä parannus tämänhetkiseen, hieman sekavaan käytäntöön. Pitkällä tähtäimellä työ nopeutuisi ja virheet vähenisivät, jota kautta säästettäisiin työaikaa ja kustannuksia. Tarvittavat tiedot olisivat aina valmiina sen sijaan, että niitä pakottavan tarpeen tultua täydennettäisiin kiireessä. Tämä huojentaisi myös työntekijöiden taakkaa.

Vaikka varsinaisiin säästötoimenpiteisiin ei ole tarvetta, on kuitenkin muutama asia, joihin on syytä kiinnittää huomiota. Tullinimikkeen lisäksi toinen tärkeä, nimikkeen perustamiseen liittyvä asia, on tavarankäytön alkuperämaa. Minulla ei ollut mahdollisuutta tämän opinnäytetyön yhteydessä perehtyä kovin syvästi alkuperämaan valintaan, mutta käsittelin sitä luvuissa 2 ja 3, joissa totesin, että alkuperä vaikuttaa tullimaksuihin ja joissakin tapauksissa tiettyä alkuperää oleville tavaroille on mahdollista saada tullietuutta. Mielestäni tämä voisi olla seuraava laajempi kehittämiskohde Scanfililla.

Palautuksista aiheutuvat kulut jäivät tutkimuksessani vähäiselle huomiolle. Tällä hetkellä Scanfil maksaa niihin liittyen kaikki kulut, myös tullimaksut. Teoriaosuuden luvussa 3.7 todetaan, että tavarat on mahdollista palauttaa Euroopan Unioniin kolmansista maista tullitta. Tavarat on saatettu alun perin myydä tai viedä mistä tahansa EU-maasta. Tämä on aika tyypillinen tilanne Scanfilin Sievin tehtaalle, joka toimittaa tilaukset asiakkaan keskusvarastoon EU:n sisällä, josta asiakas myy tavarat eteenpäin loppuasiakkaalleen. Jos tavara päädytään palauttamaan Scanfilille, se tulee yleensä suoraan loppuasiakkaalta, joka voi olla EU:n ulkopuolella. Näissä tapauksissa palatuksille voitaisiin myöntää vapautus tullimaksuista, jos aikaisempi vienti EU:n ulkopuolelle pystyttäisiin todentamaan ja tavara palautuisi Euroopan Unioniin kolmen vuoden sisällä viennistä. Tämä tarkoittaisi tietenkin lisätyötä ja olisikin harkittava tarkkaan, kumpi on pidemmän päälle edullisempaa, maksaa tullimaksut vai työtunnit, joilla tullimaksut vältettäisiin.

Samalla tavoin dokumenttien laatiminen tullietuuksien pyytämistä varten aiheuttaisi lisätyötä, mutta toisi samalla myös säästöjä. Ymmärrän, että tässä vaiheessa, kun tullikulut ovat pienet, ei Scanfililla välttämättä ole halukkuutta investoida niiden vähentämiseen. On kuitenkin hyvä tiedostaa ne osa-alueet, joissa kuluja voi pienentää. Onhan mahdollista, että tulevaisuudessa tullikulut nousevat. Käsittekseni mukaan uusi asiakkuus hoitoteknologia-laitteiden valmistuksen myötä on jo lisännyt ja lisää kansainvälistä kauppaa myös EU:n ulkopuolisten maiden kanssa.

En ole opinnäytetyössäni ottanut myöskään kantaa AEO-toimijuuteen, vaikka sekin toisi mukanaan säästöjä ja tullilain uudistuksen myötä sen merkitys tulee kasvamaan. AEO-toimijuuden hakeminen ja

saaminen edellyttää kuitenkin isoja inventointeja, enkä tässä vaiheessa näe, että AEO-toimijuudesta saatava hyöty olisi niin suuri, että siihen kannattaisi panostaa, kun tullikulut ovat niinkin pienet, kuin ovat. Tulevaisuudessa voi tilanne tietysti olla toinen.

Vaikka vientilaskujen kirjaaminen ei vaikuta kustannuksiin, niin mielestäni sitä voisi tarkentaa. Tällä hetkellä ne kirjataan erittelemättä tullikuluja tai kohdemaahan maksettuja arvonlisäveroja. Jos ne eriteläisiin tiliöintivaiheessa, voitaisiin paremmin varmistaa tullauskulujen todellinen suuruus myös viennissä ja mahdollisuuksien mukaan huomioida ne hinnoittelussa.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Lopuksi käyn vielä läpi opinnäytetyöprosessin onnistumista, tutkimuksen toteutusta ja omaa osuuttani prosessin eri vaiheissa. Aluksi pohdin, saavuttiko opinnäytetyöprosessi sille asetetut tavoitteet ja tuon esille jatkotutkimuskohteet. Seuraavaksi arvioin tutkimuksen tekemistä ja siinä onnistumista. Lopuksi pohdin omaa työskentelyäni, kokemuksiani opinnäytetyöprosessista ja mitä opin.

6.1 Tavoitteiden saavuttaminen ja jatkotutkimuskohteet

Opinnäytetyöni oli kehittämistehtävä, jonka tavoitteena oli tuottaa toimeksiantajalle toimintamalli, joka sisältää esimerkiksi oppaan tullauskäytännöistä tai prosessikartan, jonka avulla on mahdollista löytää muun muassa hyväksyttävä 0-tariffikoodi nopeimmin ja varmimmin. Tavoitteena oli myös selvittää, onko tullikustannuksiin mahdollista tai edes tarvetta saada säästöjä. Opinnäytetyöprosessia aloittaessani, minulla ei ollut paljontakaan tietoa Scanfilin tullauskäytännöistä tai kustannuksista. Pidin aihetta tärkeänä, koska tullilaki oli juuri uudistunut ja omassa työssäni törmäsin usein tullauksiin liittyviin asioihin.

Tullaus aiheena osoittautui laajaksi kokonaisuudeksi, josta oli hankala hahmottaa juuri ne osa-alueet, jotka olivat tavoitteiden saavuttamisen ja toimeksiantajan tarpeiden näkökulmasta keskeisimpiä. Olisi ollut ehkä parempi perehtyä ensin toimeksiantajan käytäntöihin ja niissä mahdollisesti ilmeneviin ongelmiin ja vasta sen jälkeen hakea niihin liittyvää teoriatietoa. Kun tutkimuksen aikana selvisi, että toimeksiantajayrityksessä tehtiin varsinaisia tullauksiin liittyviä toimia aika vähän, huomasin, että osa hankkimastani teoriatiedosta ei ollut niin tarpeellista tavoitteiden kannalta. Toisaalta jouduin hakemaan lisää tietoa, pystyäkseni vastaamaan asetettuihin tavoitteisiin.

Suurimmaksi osaksi tavoitteet kuitenkin saavutettiin. Toimeksiantajan tullauskäytännöt olivat sen verran vähäiset, etten katsonut tarpeelliseksi kirjoittaa niistä opasta. Sen sijaan tutkimus osoitti, että tullinimikkeen valinta oli lähes kaikkien mielestä vaikein osuus tullauksiin liittyvissä asioissa, joten valitsin varsinaiseksi kehittämiskohteeksi tullinimikkeen valinnan helpottamisen. Itsellenikin hienoiseksi pettymykseksi jouduin toteamaan, että siihen ei ollut olemassa helppoa ratkaisua. Tullinimikkeen valinta on hankala ja monimutkainen prosessi, joka edellyttää paljon tietämystä tuotteesta, jolle tullinimikettä haetaan. Mielestäni onnistuin kuitenkin avaamaan aihetta hyvin ja löysin eri tapoja tullinimikkeen hakemiseen. Tullinimikkeen valinta ei välttämättä ole edelleenkaan helppoa tai nopeaa, mutta nyt siihen on

olemassa selkeä ohjeistus ja prosessikartta. Kun sen lisäksi tullinimikettä hakevat aina tietyt siihen nimetyt henkilöt, he harjaantuvat ja pidemmän päälle tullinimikkeen valinta hoituu nopeammin.

Tullauksista aiheutuvat kustannukset osoittautuivat niin vähäisiksi, että varsinaisiin säästötoimenpiteisiin ei mielestäni ollut syytä ryhtyä. Kohteita, missä voisi säästöjä saada aikaan, löytyi kylläkin useita. Säästöjen saaminen edellyttäisi kuitenkin alkuun investointeja ja kun kustannukset eivät ole suuret, on syytä harkita huolellisesti, kannattaako säästötoimenpiteisiin investoida ja kuinka paljon. Mielestäni on kuitenkin hyvä tiedostaa, millaisia kustannuksia tullaus aiheuttaa ja että tarvittaessa niissä on mahdollista säästää. Tämä itsessään voisi olla myös yksi jatkotutkimuskohde.

Toinen jatkotutkimuskohde olisi selvittää, voiko tämän opinnäytetyön tuloksia hyödyntää Scanfilin muissa Euroopan tehtaissa. Olin tutkimusta tehdessäni niihin yhteydessä ja niissä oltiin kiinnostuneita opinnäytetyöstäni ja sen tuloksista. EU:ssa on yhteneväinen lainsäädäntö ja tullinimikkeistö, joten olisi hyvä selvittää, missä määrin kehittämäni tullinimikkeen valintaprosessia olisi mahdollista käyttää Scanfilin muissa Euroopan tehtaissa.

6.2 Tutkimuksen arviointi

Varsinaisen empiirisen tutkimuksen tein case-menetelmin, mikä mielestäni oli onnistunut ratkaisu. Suurimmaksi osaksi tein havaintoja, mutta kävin myös keskusteluja eri henkilöiden kanssa sekä tein muutamana haastattelun joko kasvotusten tai sähköpostilla. Tällä tavoin hankittu tieto oli hyvin havainnollista ja käytännönläheistä. Koin, että tutkimuksesta oli hyötyä ja sain siitä paljon apua kehittämävaiheeseen.

Litterointi sen sijaan oli hieman hankalaa. Tilanteet ja keskustelut saattoivat tulla eteeni yllättäen, joten minulla ei ollut mahdollisuutta kirjata kaikkea ylös ajantasaisesti. Litterointi onkin suurimmaksi osaksi tehty propositiotasolla. Myös havainnot on kirjattu melko subjektiivisesti siten, miten minä olen ne nähnyt ja kokenut. Olen kuitenkin luetuttanut haastatteluosuudet ja havainnot niihin osallistuneilla henkilöillä ja saanut heiltä hyväksynnän julkaista ne siinä muodossa, kuin ne opinnäytetyössäni ovat. Tämä mielestäni lisää opinnäytetyön tutkimusosan luotettavuutta. Litteroinnit päätettiin jättää julkaisematta, mutta ne löytyvät tarvittaessa arkistostani.

Raporttien osalta en ole luotettavuuteen täysin tyytyväinen. Osoittautui erittäin vaikeaksi löytää raportteja, joissa olisi yhdellä kertaa näkynyt kaikki tarvittava tieto. Jouduinkin yhdistelemään tietoja useilta

raporteilta ja käsittelemään niitä manuaalisesti, mikä lisäsi virhemahdollisuutta. En usko tämän kuitenkaan vaikuttaneet lopputulokseen niin suuresti, etteikö esimerkiksi tietoa kustannuksista voisi pitää riittävän luotettavana. Mielestäni ulkokaupan osuus kaikesta kaupankäynnistä, niin laajuudeltaan, kuin kustannuksiltaan, oli yksiselitteisen pieni huolimatta siitä, että raporteissa ja niiden käsittelyssä olisi ollut virheitä.

6.3 Oman työskentelyn pohdinta

Minulla ei ollut aikaisempaa kokemusta opinnäytetyön tekemisestä ja olinkin melko epävarma sen suhteen. Opintosuunnitelmaan kuuluvasta opinnäytetyön kurssista oli suurta apua. Se selkeytti sitä, mistä on kysymys ja antoi myös varmuutta sen suhteen, että opinnäytetyön tekemisestä voi selvitä. Opinnäytetyön ohjaajalta sain hyviä huomioita ja neuvoja, kun en esimerkiksi osannut pukea sanoiksi jotain ajatustani. Toisaalta hän antoi minulle vapautta tehdä opinnäytetyötäni itsenäisesti.

Miettiessäni opinnäytetyöni aihetta, oli yhtenä tavoitteenani astua mukavuusalueen ulkopuolelle. Siinä onnistuin mielestäni hyvin. Valitsemani opinnäytetyön aihe oli mielenkiintoinen ja vaikea ja sisälsi paljon minulle uutta asiaa, vaikka olenkin työssäni tekemisissä tullauksiin liittyvien asioiden kanssa. Olen kuitenkin varma, etten olisi koskaan perehtynyt aiheeseen näin syvällisesti ilman tätä opinnäytetyötä. Muutenkin aihe osoittautui hyödylliseksi. Olen saanut käyttää oppimiani asioita jo omassa työssäni ja kyennyt olemaan apuna muillekin. Lisäksi myös muualla sijaitsevat Scanfilin yksiköt ovat olleet kiinnostuneita opinnäytetyöstäni.

Opinnäytetyöni tekeminen eteni sykleittäin. Minulla oli lieviä vaikeuksia päästä tekemisen alkuun, koska tietoa oli paljon, enkä ollut varma, miten sitä rajaisin. Näin jälkeenpäin ajateltuna, olisin voinut rajata teoriaosuuden vielä tiukemmin ja keskittyä esimerkiksi vain tullinimikkeisiin. Sillä tavoin olisin saanut aiheesta, joka muototui kehittämisosion perustaksi, enemmän tietoa jo teoriaosuutta kirjoittaessani. Näin olisin varmaan tehnytkin, jos minulla olisi etukäteen ollut se tieto, mikä minulla oli varsinaisen empiirisen osuuden jälkeen.

Lisää haastetta opinnäytetyöhöni toi tullilain muutos, jota otettiin ja otetaan edelleen asteittain käyttöön. Kirjoitin teoriaosuuden suurimmaksi osaksi vuoden 2016 puolella ja sen jälkeen on esimerkiksi Tullin

nettisivut päivitetty kokonaan, eikä käyttämäni linkit johda enää alkuperäisille sivuille. Jos teoriaosuudessa onkin joitain asiavirheitä tämän hetkiseen tilanteeseen, on tilanne kirjoitettaessa ollut kuitenkin juuri se, mihin silloin on viitattu.

Vuoden 2017 alku oli Scanfililla kiireinen ja opinnäytetyöni kirjoittaminen jäi pitkäksi aikaa. Tein kuitenkin käytännön tukimusta lähes koko ajan ja yritin muun muassa löytää järjestelmästä tyydyttäviä raportteja. Olin suunnitellut saavani opinnäytetyön valmiiksi huhtikuun loppuun mennessä, mutta sen valmistuminen meni toukokuulle. Tähän en voi omassa työskentelyssäni olla tyytyväinen.

Sen lisäksi, että opin paljon uutta asiaa liittyen tullauksiin, opin myös asioita tutkimuksen tekemisestä ja tiedon hakemisesta. Minusta onkin opinnäytetyön tekemisen ja koko opiskelun aikana kehkeytynyt varsin hyvä hakemaan tietoa esimerkiksi internetistä. Olen myös oppinut suhtautumaan kriittisesti saamaani tietoon ja tietolähteisiin. Empiirisen tutkimuksen tekeminen oli yksi innostavimmista vaiheista koko opinnäytetyöprosessissa. Koska aiheeni oli hyvin käytännönläheinen, sain tehdä myös tutkimusta käytännönläheisesti ja minä yleensä opin parhaiten nimenomaan tekemällä. Koinkin, että juuri empiirisen osuuden aikana aikaisemmin hankkimani teoretieto syveni. Kaiken kaikkiaan opinnäytetyön tekeminen oli mielenkiintoinen ja loppujen lopuksi tyydyttävä prosessi.

LÄHTEET

Asetus väliaikaisesta maahantuonnista tehdyn yleissopimuksen voimaansaattamisesta 10.9.1999/96 § 4. Saatavissa: <http://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/1999/19990096>. Viitattu 29.9.2016.

DHL. 2014. DHL Trade Automation Service. Www dokumentti. Saatavissa: <https://tas.dhl.com/tas/servlet/logout> Viitattu 8.5.2017.

Euroopan Komissio. 2016. Taric-tieto. Www dokumentti. Saatavissa: http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/measures.jsp?Lang=fi&SimDate=20161027&Taric=8431&LangDescr=fi. Viitattu 27.10.2016.

Euroopan Komissio. 2017a. Taric-tieto. Www dokumentti. Saatavissa: http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=fi&Taric=8536100000&Expand=true&Area=&Level=2&SimDate=20170505&GoodsText=&OrderNum=&StartPub=&EndPub=&Regulation=&LastSelectedCode=8535000000,8536000000#n8536100000-2. Viitattu 6.5.2017.

Euroopan Komissio. 2017b. Taric-tieto. Www dokumentti. Saatavissa: http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=fi&redirectionDate=20110615. Viitattu 8.5.2017.

Euroopan Komissio. 2017c. Taric-tieto. Www dokumentti. Saatavissa: http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=fi&Taric=854420&Area=CN&Expand=true&SimDate=20170508#8544200000. Viitattu 8.5.2017.

Euroopan Komissio. 2017d. Taric-tieto. Www dokumentti. Saatavissa: http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/measures.jsp?Lang=fi&SimDate=20170508&Area=CN&Taric=8544200090&LangDescr=fi. Viitattu 8.5.2017.

Hollanti, H. 2017. Henkilökohtainen tiedonanto, keskustelu 20.4.2017.

Hörkkö, H., Koskinen, H., Laitinen, P., Mattsson, M., Ollikainen, J., Reinikainen, A. & Werdermann, R. 2010. Huolinta-alan käsikirja. Uudistettu painos 2010. Vantaa: Hansaprint Oy.

Juanto, L. & Saukko, P. 2014. Arvonlisäveroitus ja muu kulutusveroitus. 8. uudistettu painos. Helsinki: Talentum. Viitattu 31.8.2016. Saatavissa: [http://verkkokirjahylly.talentum.fi/ezproxy.cenria.fi/teos/JADBIXBTCE#kohta:ARVONLIS\(\(c4\)VEROTUS\(\(20\)JA\(\(a0\)MUU\(\(20\)KULUTUSVERTUS\(\(20](http://verkkokirjahylly.talentum.fi/ezproxy.cenria.fi/teos/JADBIXBTCE#kohta:ARVONLIS((c4)VEROTUS((20)JA((a0)MUU((20)KULUTUSVERTUS((20)

Kananen, J. 2013. Case-tutkimus opinnäytetyönä. Jyväskylän Ammattikorkeakoulun Julkaisuja-sarja. Jyväskylä. Suomen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print.

Kangas, T. 2017. Henkilökohtainen tiedonanto, sähköposti 18.4.2017.

Karhunen, J. & Hokkanen, S. 2007. Kansainväliset tavarakuljetukset. Jyväskylä: Gummerrus Oy.

Logistiikan Maailma. 2016a. Tilastointi. Tilastovolliset. Www dokumentti. Saatavissa: <http://www.logistiikanmaailma.fi/wiki/Tilastointi>. Viitattu 25.8.2016.

Logistiikan Maailma. 2016b. Ulkokaupan lainsäädäntö. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.logistiikanmaailma.fi/wiki/Ulkokaupan_lains%C3%A4%C3%A4d%C3%A4nt%C3%B6. Viitattu 12.9.2016.

Logistiikan Maailma. 2016c. Tulliselvitysmuodot. Www dokumentti. Saatavissa: <http://www.logistiikanmaailma.fi/wiki/Tulliselvitysmuodot>. Viitattu 23.9.2016.

Logistiikan Maailma. 2014. Vientitullaus. Www dokumentti. Saatavissa: <http://www.logistiikanmaailma.fi/wiki/Vientitullaus#Vientimenettely>. Viitattu 21.10.2016.

Melin, K. 2011. Ulkomaankaupan menettelyt. Vienti ja tuonti.

Nummila, M. 2015. Vienti-ilmoittaminen tänään, 3.11.2015, Oulu, yhteistyössä Oulun kauppakamarin kanssa. Helsinki: Samex Solutions Oy. Koulutusmateriaali.

Nummila, M. 2016. Tuontitullaus tänään, 30.11.2016, Kokkola, yhteistyössä Pohjanmaan kauppakamarin kanssa. Helsinki: Samex Solutions Oy. Koulutusmateriaali.

Penninkilampi, K. 2016. 4/2016 - Tullilainsäädäntö uudistuu ja ilmoitusjärjestelmät muuttuvat vähitellen – Tulli kuuntelee asiakasta. Tulliviesti.fi verkkojulkaisu. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/suomen_tulli/julkaisut_ja_esitteet/tulliviesti/2016/Juttu_4_2016_UCC_Tulli_kuulee_asiakasta_1/index.jsp. Viitattu 12.9.2016.

Railas, L. 2012. Incoterms ® 2010. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino Oy.

Scanfil. 2015a. Yritys. Www dokumentti. Saatavissa: <http://www.scanfil.fi/yritys.html>. Viitattu 11.2.2017.

Scanfil. 2015b. Asiakkaat luovat globaalit kasvumahdollisuudet. Www dokumentti. Saatavissa: <http://www.scanfil.fi/palvelut/asiakassegmentit.html>. Viitattu 11.2.2017.

Scanfil. 2015c. Integroidut laitekokonaisuudet. Www dokumentti. Saatavissa: <http://www.scanfil.fi/palvelut/palvelut/integroidut-kokonaisuudet.html>. Viitattu 16.2.2017.

Sneck, T. 2002. Tullilainsäädäntö. Vantaa: Dark oy.

Syrjänen, J. 2017. Kotialbumi.

Tulli. 2009. Nimikkeistöjen käyttötarkoitukset. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/tuonti/tavaran_nimike/nimikkeistot/index.jsp. Viitattu 27.10.2016.

Tulli. 2011a. Pienasiakas. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/asiakkaana_tullissa/pienasiakas/index.jsp. Viitattu 17.9.2016.

Tulli. 2011b. Passituslajit ja tarvittavat asiakirjat. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/muut_tullimenettelyt/passitus/passituslajit/index.jsp. Viitattu 29.9.2016.

Tulli. 2011c. Vienti EU:n ulkopuolelle. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/vienti/vienti_eun_ulkopuolelle/index.jsp. Viitattu 20.10.2016.

Tulli. 2011d. Yksinkertaistetut menettelyt. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/vienti/ELEX_asiakasohjeet/Viennin_asiakasohjeet/2011_39_yksinkertaistetut_menettelyt.pdf. Viitattu 20.10.2016.

Tulli. 2011e. Vientirajoitukset. Www dokumentti. Saatavissa: <http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/vienti/vientirajoitukset/index.jsp>. Viitattu 22.10.2016.

Tulli. 2013a. Avainasiakas. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/asiakaana_tullissa/avainasiakas/index.jsp. Viitattu 17.9.2016.

Tulli. 2013b. Mitä on varastointi? Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/muut_tullimenettelyt/varastointi/index.jsp. Viitattu 29.9.2016.

Tulli. 2014. Valuutan muuntaminen ja tullilasku. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/tuonti/mita_maksaa_valuutta_tullilasku/index.jsp. Viitattu 10.10.2016.

Tulli. 2015a. Mitä on vienti? Www dokumentti. Saatavissa: <http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/vienti/index.jsp>. Viitattu 27.8.2016.

Tulli. 2015b. Asiakkaana Tullissa. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/asiakkaana_tullissa/index.jsp. Viitattu 17.9.2016.

Tulli. 2015c. Tulli+-asiakas. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/asiakkaana_tullissa/tulliplusasiakas/index.jsp. Viitattu 17.9.2016.

Tulli. 2015d. Tullivalvonnassa tapahtuva valmistus. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/muut_tullimenettelyt/erityismenettelyt/tullivalvonnassa_valmistus/tullivalvonnassa_valmistus.pdf. Viitattu 29.9.2016.

Tulli. 2015e. Tullietuudet tavaran alkuperän perusteella. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/tuonti/etuuskohtelut/tullietuudet_alkupera/index.jsp. Viitattu 12.10.2016.

Tulli. 2015f. Tariffikiintiöt. Www dokumentti. Saatavissa: <http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/tuonti/etuuskohtelut/tariffikiintiot/index.jsp>. Viitattu 12.10.2016.

Tulli. 2015g. Tullisuspensio. Www dokumentti. Saatavissa: <http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/tuonti/etuuskohtelut/tullisuspensiot/index.jsp>. Viitattu 12.10.2016.

Tulli. 2015h. Yleistä tuonnista. Www dokumentti. Saatavissa: file:///C:/Users/Jaana/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/IE/E72FUJP0/10112015_Yleista_tuonnista.pdf. Viitattu 29.10.2016.

Tulli. 2016a. Mitä on tuonti? Www dokumentti. Saatavissa: <http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/tuonti/>. Viitattu 27.8.2016.

Tulli. 2016b. Tullittomuus. Www dokumentti. Saatavissa: <http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/tuonti/tullittomuus/index.jsp>. Viitattu 27.8.2016.

- Tulli. 2016c. AEO-valtuutettu talouden toimija. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/asiakkaana_tullissa/AEO/index.jsp. Viitattu 17.9.2016.
- Tulli. 2016d. Kaksi valtuutusta. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/asiakkaana_tullissa/AEO/kaksi_valtuutusta/index.jsp. Viitattu 17.9.2016.
- Tulli. 2016e. Mitä AEO-toimijaksi hakeutuvalta yritykseltä vaaditaan? Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/asiakkaana_tullissa/AEO/mita_vaaditaan/index.jsp. Viitattu 17.9.2016.
- Tulli. 2016f. Miten annan tulli-ilmoituksen? Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/tuonti/tulli_ilmoitus/index.jsp. Viitattu 23.9.2016.
- Tulli. 2016g. Mitä on passitus? Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/muut_tullimenettelyt/passitus/index.jsp. Viitattu 23.9.2016.
- Tulli. 2016h. Sisäinen jalostus. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/muut_tullimenettelyt/erityismenettelyt/sisainenjalostus/index.jsp. Viitattu 29.9.2016.
- Tulli. 2016i. Ulkoinen jalostus. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/muut_tullimenettelyt/erityismenettelyt/ulkoinenjalostus/index.jsp. Viitattu 29.9.2016.
- Tulli. 2016j. Väliaikainen maahantuonti. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/muut_tullimenettelyt/erityismenettelyt/valiakainen_maahantuonti/index.jsp. Viitattu 29.9.2016.
- Tulli. 2016k. Mitä tavaran tuonti maksaa? Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/tuonti/mita_maksaa/index.jsp. Viitattu 29.9.2016.
- Tulli. 2016l. Arvonlisävero maahantuonnissa EU:n ulkopuolelta. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/verotus/tulli_ja_alv/arvonlisavero/index.jsp. Viitattu 10.10.2016.
- Tulli. 2016m. Yleisvakuus. Www dokumentti. Saatavissa: <http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/tuonti/yleisvakuus/index.jsp>. Viitattu 10.10.2016.
- Tulli. 2016n. Mitä tarkoitetaan etuuskohtelulla? Www dokumentti. Saatavissa: <http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/tuonti/etuuskohtelut/index.jsp>. Viitattu 12.10.2016.
- Tulli. 2016o. Yksinkertaistetut vientimenettelyt. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/vienti/yksinkertaistetut_menettelyt/index.jsp. Viitattu 20.10.2016.
- Tulli. 2016p. Vienti EU:n tullietuussopimusmaihiin. Www dokumentti. Saatavissa: <http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/vienti/etuuskohtelut/index.jsp>. Viitattu 22.10.2016.
- Tulli. 2016q. Muualta EU:sta ostetun vientituotteen etuuskohteluun oikeuttavan alkuperän osoittaminen. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/vienti/etuuskohtelut/muualta_ostetun/index.jsp. Viitattu 22.10.2016.
- Tulli. 2016r. Tavarantoimittajan ilmoitus. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/sahkoinenasiointi/lomakkeet/tavarantoimittajan_ilmoitus/index.jsp. Viitattu. 22.10.2016.

- Tulli. 2016s. Mikä on sitova tariffitieto? Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/tuonti/tavaran_nimike/sitova_tariffi/index.jsp. Viitattu 29.10.2016.
- Tulli. 2016t. Tavarän yleinen alkuperä. Www dokumentti. Saatavissa: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/tuonti/tavaran_yleinen_alkupera/index.jsp. Viitattu 29.10.2016.
- Tulli. 2016u. Palautustavaröiden tuonti. Www dokumentti. Saatavissa: file:///C:/Users/Jaana/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/IE/OQNFKFXZ/2014_24_palautustavaröiden_tuonti.pdf. Viitattu 29.10.2016.
- Tulli. 2016w. HS-nimikkeistön muutokset 1.1.2017. Taustatietoa, vertailuteksti ja taulukot. Www dokumentti. Saatavissa: http://tulli.fi/documents/2912305/3567217/HSnimikkeiston_muutokset_2017.pdf/4aae6e38-2d68-480e-8b0f-4aa14067b3cf. Viitattu 1.5.2017.
- Tulli. 2016. Intrastat Suomessa v. 2017. EU-maiden välisen kaupan tilastointi. Kuopio. Grano Oy.
- Tulli. 2017a. Käyttötariffi. Aakkosellinen hakemisto. Www dokumentti. Saatavissa: <http://tulli.fi/tietoa-tullista/tullin-toiminta/kayttotariffi#>. Viitattu 13.5.2017.
- Tulli. 2017b. Käyttötariffi. Ryhmä 85-Sähkökoneet ja –laitteet sekä niiden osat; äänen tallennus- ja toistolaitteet, televisio-kuvan tai –äänen tallennus- tai toistolaitteet sekä tällaisten tavaröiden osat ja tarvikkeet. Saatavissa: <http://tulli.fi/tietoa-tullista/tullin-toiminta/kayttotariffi#>. Viitattu 13.5.2017.
- Tulli. 2017c. CN-nimikkeistö. Www dokumentti. Saatavissa: <http://tulli.fi/tilastot/cn-nimikkeisto#>. Viitattu 13.5.2017.
- Tulli. 2017d. Vienti-ilmoituspalvelu. Www dokumentti. Saatavissa: <http://tulli.fi/sahkoiset-palvelut/palvelut/vienti-ilmoituspalvelu#>. Viitattu 9.5.2017.
- Tuomaala, A. 2016. Henkilökohtainen tiedonanto, 20.12.2016.
- Tuontiopas. Tuonti EU-alueen ulkopuolelta. 2002. Fintra. 7. uusittu painos. Helsinki: Multiprint Oy.
- Verohallinto. 2011. Arvonlisäverotus tavarakaupassa. Www dokumentti. Saatavissa: https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Arvonlisaverotus_EU_tavarakaupassa. Viitattu 3.9.2016. ([http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Arvonlisaverotus_EU_tavarakaupassa\(14381\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Arvonlisaverotus_EU_tavarakaupassa(14381)) uudempi linkki)
- Wennerstrand, F. 2017. Henkilökohtainen tiedonanto sähköposti 13.4.2017.
- Vientiopas. Miksi vientiin ryhdytään? 2006. Fintra. 13. uudistettu painos. Helsinki: Multiprint Oy.
- Östberg, P. 2013. Oulun Kauppakamari. Tulliselvitysmuodot ja tullimenettelyt. Kauppakamarin koulutusmateriaali.

EUROOPAN YHTEISÖ

A LÄHETYS-/VIENTI-/MÄÄRÄTOIMIPAIKKA

LÄHETTÄJÄN / VIEJÄN KAPPALE	VASTAANOTTAJAN KAPPALE	3	8	2 Lähettäjä/Viejä Nro	1 ILMOITUS						
						3 Lomakenro	4 Tavaraluett. määrä				
						5 Tav. eritt. määrä	6 Kollimäärä	7 Viitenumero			
		8 Vastaanottaja Nro				9 Maksuliikenteestä vastaava Nro					
						10 1. määrämaa/vienn. läht. maa	11 Ostom./Tuotantom.	12 Arvo tiedoja		13 YMP	
		14 Ilmoittaja/Asiamies Nro				15 Lähetys-/Vientimaa		16 Alkuperämaa		17 Määrämaan koodi	
								a b		a b	
		18 Kuljetusvälineen tunnus ja kansallisuus lähdettäessä/saavuttaessa				19 Kontti	20 Toimitusehto				
		21 Aktiivisen kuljetusvälineen tunnus ja kansallisuus rajalla				22 Val.laji ja laskutettu kokonaissumma		23 Muutokurssi	24 Kauppat.luonne		
		25 Kuljetusmuoto rajalla		26 Sisämaan kuljetusmuoto	27 Lastauspaikka/Purkauspaikka		28 Maksu- ja pankkitietoja				
3	8	29 Poistumis-/saapumistoimipaikka		30 Tavarán sijaintipaikka							
31 Kollit ja tavarán kuvaus		Merkit ja numerot - Konttien numerot - Lukumäärä ja laji			32 T. eritt. järj. nro	33 Tavarán koodi					
					34 Alkuperämaan koodi		35 Bruttopaino (kg)		36 Etuuskoht.		
					a b						
					37 MENETTELY		38 Nettopaino (kg)		39 Kiintiö		
					40 Yleisilmoitus/Edeltävä asiakirja						
					41 Muu paljous		42 Tavarán hinta		43 AM-koodi		
							It-koodi		45 Arvonokaisu		
44 Lisätietoja/ Esitetyt asiakirjat/ Todistukset ja luvat							46 Tilastoarvo				
47 Verolaskelma		Laji	Veron peruste	Verokanta	Määrä	Euro	MT	48 Maksun lykkäys		49 Varaston tunnistetiedot	
		Yhteensä									
		50 Passituksesta vastaava Nro			Allekirjoitus		C LÄHTÖTOIMIPAIKKA				
51 Aiotut raja-toimipaikat (ja maat)		Valtuutettu edustaja: Paikka ja aika:									
52 Vakuus ei voimassa							Koodi	53 Määrätoimipaikka (ja maa)			
D/J LÄHTÖTOIMIPAIKAN/MÄÄRÄTOIMIPAIKAN TARKASTUS		Leima:			54 Paikka ja päiväs						
Tarkastuksen tulos:					Ilmoittajan/asiameiehen allekirjoitus ja nimi						
Kiinnitetyt sinetit: lukumäärä tunnus:											
Määräaika (päivämäärä):											
Allekirjoitus:											

19.12.2016

LUOVUTUSPÄÄTÖS
 Luovutus vapaaseen liikkeeseen

1 / 1

Myyjä SHA BST ELEC CO., LTD		CN	Tullausnumero 1 66136 16336 0001 00		Luovutuspäivä 01.12.2016
Tavaranhallija Scanfil EMS Oy	nro FI2182250-5T0001		Tulopäivä 01.12.2016	Hyväksymispäivä 01.12.2016	Veropäivä 01.12.2016
Yritystie 6 85410 Sievi			Vite 1022847921	Kolliluku 2	
			Lisäviite 1022847921	Bruttopaino (kg) 3,7	
			Tullivelallinen Scanfil EMS Oy		
Asiamies DHL Express (Finland) Oy	nro FI2717767-4T0001	S	Kuljetusväline WSU-350		
Tullimiehentie 10 01530 Vantaa Carole Ghoraieb 020 533 8112			Sijaintipaikka DHL Express (Finland) Oy		
Vesalantie 6 33960 Pirkkala			Vakuudesta varattu osuus (%) 6,57		
Yleisilmoitus / Edeltävä asiakirja 701 16FI000000140640T2 BCS3612					
Järj. nro	Tavaran koodi / Lisäkoodi	Menettely / Tullikohtelu	Tavaraerän tunnistetiedot		
1	831000000	4000 999 1011 100	2 CT CHICKLET 1022847921 16FI000000140640T2		
2	843131000	4000 999 1011 100	FRAME 16FI000000140640T2		
3	8531209590	4000 999 1011 100	DISPLAY BOARD 16FI000000140640T2		
Tullitoimipaikan yhteystiedot Valtakunnalliset toiminnot Sähköinen palvelukeskus Tullauskeskus PL 512 00101 HELSINKI puh. henkilöasiakkaat / yritykset 0295 5206 / 0295 5207 Käsittelijä EDI tuonti			 1 66136 16336 0001 00		

Tullilomake nro 111s - 12

EUROOPAN YHTEISÖ					A LÄHETYS-VIENTITOIMIPAIKKA					
LÄHETTÄJÄN/VIETTÄJÄN KAPPALE	3	2 Lähettäjä/Viejä Nro			1 ILMOITUS					
					3 Lomakenro		4 Tavaraluett. määrä			
					5 Tav. eritt. määrä		6 Kollimäärä		7 Viitenumero	
		8 Vastaanottaja Nro			9 Maksuliikenteestä vastaava Nro					
					10 1. määrämaa		11 Ostomaa		12	13 YMP
		14 Ilmoittaja/Asiamies Nro			15 Lähetys-/Vientimaa			15 Lähetys-/Vientimaan koodi		17 Määrämaan koodi
							a b		a b	
					16 Alkuperämaa			17 Määrämaa		
		18 Kuljetusvälineen tunnus ja kansallisuus lähdettäessä			19 Kontti	20 Toimitusehto				
		21 Aktiivisen kuljetusvälineen tunnus ja kansallisuus rajalla			22 Val.laji ja laskutettu kokonaissumma		23 Muuntokurssi		24 Kauppat.luonne	
	25 Kuljetusmuoto rajalla	26 Sisämaan kuljetusmuoto	27 Lastauspaikka		28 Maksu- ja pankkitietoja					
3	29 Poistumistoimipaikka		30 Tavarän sijaintipaikka							
31 Kollit ja tavarän kuvaus	32 T. eritt. järj. nro				33 Tavarän koodi					
					34 Alkuperämaan koodi		35 Bruttopaino (kg)		36	
					a b					
					37 MENETTELY		38 Nettopaino (kg)		39 Kiintiö	
					40 Yleisilmoitus/Edeltävä asiakirja					
	41 Muu paljous		42							
44 Lisätietoja/Esitetyt asiakirjat/Todistukset ja luvat							It-koodi		45	
							46 Tilastoarvo			
47 Verolaskelma	Laji	Veron peruste	Verokanta	Määrä	MT	48 Maksun lykkäys		49 Varaston tunnistetiedot		
	Yhteensä									
	50 Passituksesta vastaava Nro			Allekirjoitus		C LÄHTÖTOIMIPAIKKA				
51 Aiotut raja-toimipaikat (ja maat)	Valtuutettu edustaja: Paikka ja aika:									
52 Vakuus ei voimassa					Koodi		53 Määrätoimipaikka (ja maa)			
D LÄHTÖTOIMIPAIKAN TARKASTUS					Leima		54 Paikka ja päiväys			
Tarkastuksen tulos:										
Kiinnitetyt sinetit: lukumäärä										
tunnus:										
Määräaika (päivämäärä):										
Allekirjoitus:							Ilmoittajan/asiamiehen allekirjoitus ja nimi			

POISTUMISVAHVISTETTU LUOVUTUSPÄÄTÖS 1 (1)

Lopullinen vienti (IE599)

Viejä		Tunnus FI2182250-5T0002	Ilmoitus EX A	T.erien määrä 1	Kollimäärä 1	Luovutuspäivä 31.05.2016
Scanfil EMS Oy Sievi Elektroniikka Elekuja 2 FI - 85410 Sievi			Tapahtumatunnus 2 00166 16152 0317 00			Vientipäivä 31.05.2016
			MRN 16FI000000417327E7			Laatimispäivä 01.06.2016
Vastaanottaja		Tunniste	Viite 302739456			Lähetysmaa FI
CN - 215300 KUNSHAN			Lisäviite 4437936786			Vientimaa FI
			Sijaintipaikka TULLIMIEHENIE 10			Lastauspaikka
Edustaja		Tunnus FI2717767-4T0001	Ilmoitettu poistumispaikka FI015300 Helsinki-Vantaa Lentotulli			
DHL Express (Finland) Oy Tullimiehentie 10 FI - 01530 Vantaa		Edustaja 2	Kontti 0	Kokon. bruttopaino 13,51	Varaston tunnus	
Toimitusehto DDP KUNSHAN		Kaup. luonne 23 Korvauslähetyksen tavarasta, jota ei ole				
Sisämaan kuljetusmuoto ja kuljetusvälineen tunnus lähettäessä 4 BCS3611 / 31.05.2016		Seuraava asiakirja N740 Lentorahtikirja				
Kuljetusmuoto rajalla, aktiivisen kuljetusvälineen tunnus ja kansallisuus 4 BCS3611 DE		Seuraavan asiakirjan numero ja päiväys 4437936786				31.05.2016
Koko tapahtuman asiakirjat ja lisätiedot						
Tulliselvitettävän erän liiteasiakirjat N380 Kauppalasku 302739456 31.05.2016						
Tulliselvitettävän erän erityismerkinnän koodit 30400 RET.EXP. Poistumisen vahvistus FIXBS Vientikuljetus yhdellä sopimuksella FIXEP Sama vienti- ja poistumispaikka (ko FIXFP Kauppalaskun valuutta EUR						
Reittimaat DE Saksan liittotasavalta						
Rahdinmaksutapa Z Ei maksettu etukäteen						
Järj.nro 1	Taric-koodi ja lisäkoodit 84313100000000000000	Menettelyt 1000 7WX	Bruttopaino	Nettopaino 11,9	Muu paljous ja laji	Tilastoarvo
Lähetysmaa FI	Määrämaa CN	UNDG				
Tavaraerään liittyvät tiedot						
Kuvaus PARTS FOR ELEVATORS AND LIFTS						
Kansallinen menettely 7WX Pikarahtitoimitus (arvo alle 1000 Euroa)						
Pakkaustiedot 1 CT 4437936786						
Lisätietoja/Huomautuksia						
LIITE: Valitusosoitus						
Tullitoimipaikan yhteystiedot FI002002 Tullauskeskus, vienti PL 512 FI - 00101 HELSINKI Puh. Henkilöasiakkaat 0295 5206 Käsitteijä			Poistumisvahvistus Poistumistoimipaikka FI015300 Helsinki-Vantaa Lentotulli Poistumispäivä 31.05.2016 22:43			
Puh. Yrityisasiakkaat 0295 5207						

TULLAUSPÄÄTÖS/LASKU

1 / 2

Luovutus vapaaseen liikkeeseen

Myyjä SCANFIL SUZHOU CO LTD CN		Tullausnumero 1 66136 16111 0001 00		Tullauspäivä 20.04.2016				
Postitusosoite DHL Global Forwarding (Finland) Oy Katriinantie 14-16 01530 Vantaa		Tulopäivä 20.04.2016	Hyväksymispäivä 20.04.2016	Veropäivä 20.04.2016				
		Viite HEL504599						
		Lisäviite HEL504599 JZH						
		Tullivetallinen Scanfil EMS Oy						
Asiamies DHL Global Forwarding (Finland) Oy Katriinantie 14-16 01530 Vantaa nro FI0626103-3T0001		Tavaranhaltija Scanfil EMS Oy	nro FI2182250-5T0001					
		Yritystie 6 85410 Sievi						
Yleisilmoitus / Edeltävä asiakirja 701 16DK0004601C5E8D38 DGF-244		Vakuudesta varattu osuus (%)	Jaksoerittelyn postitusosoitetunnus FI2182250-5T0001					
Järj. no	Tavaran koodi/ Lisäkoodi	Menettely/ Tullikohtelu	Verolaji	Veron peruste	Yks.	Verokanta	Yks.	Veron määrä (€)
1	8476900090 4999 2.1 KGM	4000 999 1011 100	A00 B00		EUR EUR	1,70 % 24,00 %		
2	8542319000 5.535 KGM	4000 999 1011 100	A00 B00		EUR EUR	0,00 % 24,00 %		0,00
3	8544421000 41.475 KGM	4000 999 1011 100	A00 B00		EUR EUR	0,00 % 24,00 %		0,00
4	8544429090 9.689 KGM	4000 999 1011 100	A00 B00		EUR EUR	3,30 % 24,00 %		
5	8544499500 36.371 KGM	4000 999 1011 100	A00 B00		EUR EUR	3,70 % 24,00 %		
Verolajit A00 TULLI B00 ALV								
						Yhteensä		
Tullitoimipaikan yhteystiedot Valtakunnalliset toiminnot Sähköinen palvelukeskus Tullauskeskus PL 512 00101 HELSINKI puh. henkilöasiakkaat / yritykset 0295 5206 / 0295 5207 Käsittelijä EDituonti				Eräpäivä 20.05.2016		Maksettava määrä		
				Maksuviite 166136161110001002				
				Kansainvälinen tilinumero (IBAN) ja pankkitunnus (BIC/SWIFT)				
				NORDEA FI2616603000102304 NDEAFIHH				
				DANSKE FI8280001700013916 DABAFIHH				
				OP FI9050000120378517 OKOYFIHH				

Oikaisuvaatimusohje

Tämän päätöksen hyötyminen saa vastineeseen tullinmaksu. Oikaisuvaatimus on tehtävä kolmen vuoden kuluessa tämän päätöksen tiedokannasta. Oikaisuvaatimus on toimitettava määräjaksossa Tullin asiakasasiasta osoitteeseen: Tullioikaisuvaatimukset, PL 512, 00101 HELSINKI Käyntiosoite (kirjasto): Opatinsilta 12, 00520 HELSINKI. Sen voi myös jättää jokaiseen tullitoimipaikkaan. Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähettää välityksellä. Postitse lähetetty oikaisuvaatimukseen tulee olla perillä muutoksenhakujan viimeisenä päivänä ennen tullitoimipaikan aukioloajan päättymistä. Tullitoimipaikan aukioloaika päättyy kello 16.15.

Oikaisuvaatimuskohteesta on ilmoitettava

- muutoksenhakujan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, johon asia käsiteltäessä koskevat ilmoitukset muutoksenhakujalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- mitä kohtien päätöksen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, jolla muutosta vaaditaan. Muutoksenhakujan, laillisen edustajan tai asianajajan on allekirjoitettava oikaisuvaatimus. Jos muutoksenhakujan puolelta käytetään hänen laillisen edustajansa tai esiamiehenä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on muu henkilö, on oikaisuvaatimuksessa mainittava myös tämän nimi ja kotikunta.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä

- lämä päätös esikuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin muutoksenhakija vetoaa vaatimuksensa tueksi jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Asiamiehen jollei hän ole asianajaja tai yllämainittujen oikaisuvaatimukseen vaadittava

TULLAUSPÄÄTÖS/LASKU
 Luovutus vapaaseen liikkeeseen

2 / 2

Myyjä SCANFIL SUZHOU CO LTD		CN		Tullausnumero 1 66136 16111 0001 00		Tullauspäivä 20.04.2016		
Postitusosoite DHL Global Forwarding (Finland) Oy		Tulopäivä 20.04.2016		Hyväksymispäivä 20.04.2016		Veropäivä 20.04.2016		
Katriinantie 14-16 01530 Vantaa		Viite HELC504599		Lisäviite HEL504599 JZH		Tullivelallinen Scanfil EMS Oy		
Järj. nro	Tavaran koodi/ Lisäkoodi	Menettely/ Tullikohtelu	Verolaji	Veron peruste	Yks.	Verokanta	Yks.	Veron määrä (€)
6	9504309000 15.831 KGM	4000 999 1011 100	A00 B00		EUR EUR	0,00 % 24,00 %		0,00
4999		Valmistenumero		Lisätietoja / Huomautuksia				